

**Notulen van het verhandelde in de vergadering
van Provinciale Staten van Utrecht
gehouden op 11 december 2019**

Bladwijzer

op de notulen van Provinciale Staten van Utrecht Vergadering 11 december 2019

BESTUUR, EUROPA EN MIDDELEN

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 5 november 2019, dienst/sector Bedrijfsvoering, nummer PS2019BEM16, inzake slotwijziging 2019.

Daartoe besloten
PS2019BEM16

Amendement A43, ingediend door de fractie van het FvD, inzake slotwijziging begroting 2019.

Het amendement is verworpen.
Daartoe besloten

RUIMTE, GROEN en WATER

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 5 november 2019, dienst/sector LFO, nummer PS2019RGW08, inzake wijziging Provinciale Milieuverordening 2013.

Daartoe besloten
Ps2019RGW08

STATEN (provinciale)

Vaststelling agenda.

Mondelinge vragen van de heer Van den Dikkenberg over de verkeerssituatie in Maarsbergen.

Mondelinge vragen van de heer Berlijn over onder meer de kruising Platolaan-Weg naar de Wetenschap.

Mondelinge vragen van de heer De Jager over Rijnenburg.

Lijst moties en lange termijnagenda Provinciale Staten 11 december 2019

Ingekomen stukken.

Vaststellen van de notulen van de statenvergaderingen van 30 oktober 2019 en 6 november 2019.

Motie M115 vreemd aan de orde van de dag, ingediend door de fracties van de SGP, VVD en 50Plus, inzake de toekomst voor de Donderbergrotonde is Nu

De motie is aanvaard.
Daartoe besloten

Motie M116 vreemd aan de orde van de dag, ingediend door de fracties van de SP en het FvD inzake behoud de bus in Schaakwijk

De motie is verworpen.
Daartoe besloten

Presentielijst vergadering 11 december 2019

Voorzitter: mr. J.H. Oosters, commissaris van de Koning
Griffier: mevr. mr. C.A. Peters

GroenLinks J.J. Bart, Utrecht
mevr. A.C. Boelhauer, Wijk bij Duurstede
mevr. M. van Elteren, Woudenberg
mevr. mr. N.M. Groen MA, Doorn
mevr. M. de Jong, Utrecht
dr. A.R.S. Karataş, Utrecht
ing. D.A. Oude Wesselink, Utrecht
mevr. T.M.S. Vrielink, Amersfoort

VVD mr. B.M.H. de Brey MBA, Doorn
mevr. J.C.A.M. van Gilse Bsc, Utrecht
drs. B.C. de Jager, Loenen
V.C. Janssen, Amersfoort
drs. A.H.L. Kocken, Utrecht
mevr. O. de Man, Zeist
A.G. van Schie, Utrecht

FvD P.D.E.M. Bauduin Msc, Bunnik
S.A. Berlijn, Utrecht
drs. E.H.R. Dinklo, Driebergen
Mevr. N.J.F. Pouw-Verweij Msc, Maarssen
W.J.A. Weijers, Zeist
J.C. van Wijk, Zeist

D66 mevr. H. Chidi, Amersfoort
M.J. de Droog Msc RA, Utrecht
drs. E.A. Kamp, Doorn
mevr. L.E. Veen, Utrecht
mevr. ir. M. de Widt MPM, Utrecht

CDA ing. D.G. Boswijk, Wilnis
mevr. T. Koelewijn-Koelewijn RDM, Bunschoten
mevr. drs. M.W.J. Maasdam-Hoever, Zeist
drs. A. Mourik-Geluk, Utrecht
C. Westerlaken, Lopik

PvdA mevr. W.A. de Boer-Leijnsma, Eemnes
mevr. drs. J.P. d'Hondt, Utrecht
mevr. M. Lejeune-Koster, Linschoten
H.O. Suna, Soest

ChristenUnie mevr. N. de Haan-Mourik, Amersfoort
J.A. de Harder, Buschoten-Spakenburg
drs. J.H. van Oort, Utrecht
mevr. H.J. Rikkoert Msc, Utrecht

PvdD mevr. H.J. Keller, Driebergen-Rijsenburg
W. van der Steeg, De Meern

PVV mevr. E.J. Broere-Kaal, Soest
R.G.J. Dercksen, Bosch en Duin

SP M.E.J. Eggermont, Utrecht
mevr. A.M. Poppe, IJsselstein

50Plus mevr. W.M.M. Hoek, Vreeland

SGP ing. L.C. van den Dikkenberg, Elst

Afwezig: mevr. mr. S.F. van Ulzen, Zeist
mevr. H. Bittich, Utrecht

Leden van Gedeputeerde Staten:

mevr. drs. H.G.J. Bruins Slot, Utrecht
ir. H.P. van Essen, Utrecht
ir. R.G.H. van Muilekom, Amersfoort
A.J. Schaddelee, Houten
R.C.L. Strijk, Utrecht

Opening.

De VOORZITTER: Ik open de vergadering en heet u allen van harte welkom bij de Statenvergadering van onze provincie Utrecht.

Afwezig voor deze vergadering zijn mevrouw Bittich en mevrouw Van Ulzen. Mevrouw Pouw, die ik weer welkom had willen heten in onze kring, is verlaat door verkeersproblemen. Zij zal straks onze vergadering gaan bijwonen.

Ik begin de vergadering met het uitspreken van een In Memoriam van een overleden collega. Bedroefd hebben wij kennis genomen van het overlijden op 1 december 2019 van oud-gedeputeerde Thea Poortenaar-Sikkema. Zij was van 1978 tot 1999 lid van Provinciale Staten van Utrecht voor de PvdA en van 1987 tot 1999 was zij lid van Gedeputeerde Staten. Vandaag blikken wij terug op de lange staat van dienst bij de provincie Utrecht. Wel vaker als een oud-collega ons ontvalt, gaan wij terug in de tijd, op zoek naar historische informatie. De meesten van ons hebben niet zelf met Thea Poortenaar gewerkt, maar een aantal van haar oud-collega's konden ons nog veel over haar vertellen. Zo heb ik mij een goed beeld kunnen vormen van haar als mens en als lid van het provinciaal bestuur. Dat beeld beschrijft een mensenmens, zou je tegenwoordig zeggen. Een uitermate menselijke bestuurder. Met stip het meest betrokken en actieve Statenlid dat ik in mijn periode heb gekend, zei een naaste collega uit die tijd. Zij had een uitgebreid netwerk. Dat krijg je vanzelf wanneer je met iedereen praat. Zij legde makkelijk contact, had aandacht voor mensen en collega's werkten graag voor haar. Zij was altijd vroeg op het werk en liep dan rond op de afdeling, medewerkers aansprekend en belangstelling tonend, belangstelling op alle niveaus. Daarmee maak je je geliefd. En dat was zij. Thea had een warme band met haar ambtenaren en was bij wijze van spreken zeven dagen per week beschikbaar. Zij heeft zich buitengewoon verdienstelijk gemaakt voor de provincie Utrecht op het gebied van onder meer zorg, ouderenbeleid en natuur en landschap. Met name de zorgportefeuille was niet de makkelijkste in die jaren. Het zorgbeleid was een heikel thema en ging over het sluiten van ziekenhuizen en bejaardentehuizen. Dat lag maatschappelijk vanzelfsprekend zeer gevoelig. Aansturen op sluiting riep heftige emoties op. Typisch een dossier waarmee je je als bestuurder niet populair maakte. Niettemin wist zij de goede toon te vinden om sluiten erdoor te krijgen.

Later heeft zij zich ingezet voor wat wij zijn gaan noemen de Ecologische Hoofdstructuur, later het Nationaal Natuur Netwerk NNN. Dat zijn thema's waarmee de provincie heden ten dage nog steeds actief is. Zij heeft natuur in brede zin, de ecologie, in de provincie op de kaart gezet. Zij was daar een groot ambassadrice voor.

Wat blijft is het beeld van een gedeputeerde die aanwezig was, die een goede samenwerking met de ambtelijke staf en medewerkers had en die een moeilijke portefeuille tot een goed einde wist te brengen.

Wij gedenken met respect en waardering haar vakkennis en innemende persoonlijkheid. Thea Poortenaar is van bijzondere betekenis geweest voor de provincie Utrecht. Ik verzoek u allemaal te gaan staan voor een kort moment stilte.

(De Staten nemen enkele ogenblikken stilte in acht.)

Ik wil u er graag aan herinneren dat u nog tot en met vrijdag 13 december, 17.00 uur, de gelegenheid hebt om de enquête in te vullen die de griffie u gestuurd heeft om gezamenlijk het vergaderproces te evalueren. Dus voor zover u dat nog gedaan hebt, zou ik u willen vragen dat alsnog te doen, zodat wij vervolgens aan de slag kunnen om te kijken of de vergaderorde zo goed geregeld is of dat wij nog wijzigingen moeten aanbrengen.

Vaststellen agenda.

De VOORZITTER: U heeft vanuit de griffie gezien dat het voorstel is om agendapunt 8 van de agenda af te voeren, omdat dit voor nu onvoldoende bleek te kunnen worden voorbereid. Daar gaat u mee akkoord? Ja, dan wordt dat punt van de agenda afgevoerd.

Voorts stel ik u voor aan het einde van het vragenhalvuurtje gedeputeerde Bruins Slot de gelegenheid te geven om u kort te informeren over de recente ontwikkelingen rond het stikstofdossier. U heeft daarover ook een aantal schriftelijke stukken ontvangen, maar ik denk dat het plezierig is dat de gede-

puteerde in onze kring de gelegenheid krijgt dat persoonlijk wat nader te duiden. Ik wil u dan ook de gelegenheid geven kort, vanachter uw desk, eventuele vragen aan de gedeputeerde te stellen, zodat zij die kan beantwoorden. Gaat u daarmee akkoord? Mooi.

Zijn er andere opmerkingen over de orde van de vergadering? Dat is niet het geval.

Zonder hoofdelijke stemming stellen Provinciale Staten de agenda aldus gewijzigd vast

Vragenhalfuurtje.

De VOORZITTER: Ik wil de heer Van den Dikkenberg het woord geven, want hij wil een aantal vragen stellen over Maarsbergen.

De heer VAN DEN DIKKENBERG (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Namens de fracties van D66, ChristenUnie, PvdA en onze eigen SGP-fractie heb ik een aantal vragen rondom Maarsbergen. Wij hebben in de commissie MME gesproken over de stukken van de stuurgroep, er waren ook insprekers en er was een breed sentiment in de commissie dat wij nog behoefte hebben aan heroverwegingen in de zin van maatregelen die door de stuurgroep geaccordeerd zijn of niet. Tegelijkertijd komt er een PIP-proces (Provinciaal Inpassingsplan) op gang. Naar aanleiding daarvan hebben wij nog enkele vragen, zodat wij in het proces in elk geval voldoende vrijheid houden om daar nog inbreng in te kunnen leveren. Daarom de volgende vragen:

- Kan de gedeputeerde bevestigen dat optimalisaties in het ontwerp nog doorgevoerd kunnen worden ondanks de gestarte terinzagelegging van het PIP?
- Kan de gedeputeerde een overzicht geven van de kosten van bovenwettelijke maatregelen die reeds bestemd zijn? Dat betekent dus dat er een splitsing gemaakt wordt in maatregelen die randvoorwaardelijk zijn en die bovenwettelijk zijn, zoals van belang is geweest in de bespreking in onze Staten bij het kiezen van de voorkeursvariant.
- Is de gedeputeerde bereid voor maximaal draagvlak, in de buurt waar de tunnel wordt aangelegd straks, te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor een eenvoudige kapconstructie? Ook bijvoorbeeld andere optimalisaties in verkeersafwikkelingen en dergelijke zouden daar onderdeel van kunnen zijn. Nu is met name een eenvoudige kapconstructie een van de grootste wensen die geuit is in het participatieproces van het Q-team.
- Kan de gedeputeerde bij het ter inzage leggen proactief wijzen op de foutieve geluidsbelasting?
- In de doorstromingsberekening wordt 50 km/h gehanteerd in plaats van 60 km/h in de tunnel. Kan de gedeputeerde er proactief op wijzen dat de inzagen in elk geval inhoudelijk bijdragen leveren en niet focussen op de verkeerde punten.

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Voordat wij met elkaar naar de kerstborrel gaan, heeft u nog heel wat onderwerpen die op de agenda zijn gezet en die komen allemaal bij mij. Ik weet niet of ik met iedereen van u straks een heel fijne kerstborrel kan hebben. Wij gaan kijken hoe ver wij met elkaar komen.

Het onderwerp Maarsbergen is een heel aangelegen onderwerp, waarbij wij al heel veel hebben meegemaakt het afgelopen jaar. Het is goed dat wij dat op een heel secure manier volgen.

Met de publicatie van het voorontwerpinpassingsplan worden nog geen onomkeerbare stappen gezet. Ik denk dat het heel belangrijk is dat tegen elkaar te zeggen. Het inpassingsplan, zoals dat in het voorontwerp straks naar buiten komt, biedt nog ruimte en flexibiliteit voor belanghebbenden om suggesties te doen voor dat plan. Er zijn in die fases dus nog mogelijkheden om wijzigingen door te voeren.

Daarnaast biedt deze fase van het voorontwerp de mogelijkheid om geconstateerde omissies uit onderzoeken te herstellen. Wij hebben heel concreet in de commissie bij de kop gehad dat er sommen zijn gemaakt waarbij uitgegaan is van de verkeersveiligheidsaudit, maar ook van geluidsbelasting van 50 km/h, terwijl wij nog steeds uitgaan van een ontwerpsnelheid van 60 km/h in de tunnelbak. Die omissies herstellen wij voordat het ontwerpinpassingsplan ter inzage gelegd wordt en daarmee dus voordat de officiële procedure aanvangt.

U vroeg mij aan het eind om proactief te wijzen op die foutieve geluidsbelasting. Ik hoop dat wij dat kunnen herstellen voordat het naar buiten gaat. Dus ik hoop dat wij dan ook niet meer hoeven te wijzen op die foutieve geluidsbelasting, omdat het op de goede manier in de stukken staat.

Uw tweede vraag ging over de meerkosten van de adviezen van het Q-team. Die overlappen natuurlijk gedeeltelijk de maatregelen die wij al in het budget hadden voorzien. Ook daarover hebben wij in de commissie al doorgepraat: als wij alle adviezen van het Q-team volgen, kunnen dan bepaalde andere dingen weer vervallen? Klopt het wel als wij alle kosten simpelweg bij elkaar optellen of zitten er dan dubbelingen in? Ik heb u beloofd dat wij in het eerste kwartaal van 2020 met een goed en duidelijk kostenoverzicht komen, waarin wij die uitsplitsing meenemen tussen wat meerkosten zijn en wat kosten zijn die voortvloeien uit de adviezen van het Q-team en kosten die gewoon bij het project horen, zoals wij dat ooit randvoorwaardelijk hebben vastgesteld.

De derde vraag is inhoudelijk het meest besproken de afgelopen maanden. Dat is de overkapping van de tunnelbak. Dat hebben wij soms zelfs zo zwaar aangezet dat wij het een overkluizing noemden. Ik ben bereid daar nogmaals heel goed naar te kijken. Wij hebben in eerste instantie gezegd dat het financieel gewoon niet past. De manier waarop het Q-team het nu adviseert, wordt het te duur en past het niet meer binnen de kaders die de Staten hebben meegegeven op dit onderwerp. Ik ben bereid daar echter vanuit een iets andere invalshoek naar te kijken of wij toch iets mogelijk kunnen maken. De voorzitter van het Q-team, de adviseur Ruimtelijke Kwaliteit, heeft aangegeven dat hij zich kan voorstellen dat wij een iets soberder variant van die overkapping gaan proberen die wel voldoet aan de kwaliteitseisen die het Q-team hanteert en die ook binnen de randvoorwaarden is voor het technische voorlopige ontwerp, versie 3.0. Daarom ga ik in overleg met hem om te onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor een eenvoudige overkapping, die en past binnen de kaders die Provinciale Staten hebben meegegeven en aansluit bij de wensen en verwachtingen van het Q-team en speciaal van de inwoners van de Engweg.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Schaddelee. Voldoende beantwoord, zie ik. Inmiddels is mevrouw Pouw in ons midden. Blij dat u weer in ons midden bent. Van harte welkom. De tweede aanvrager voor het vragenhalfuurtje is de heer Berlijn die ik graag het woord geef over het kruispunt Platolaan-Weg tot de Wetenschap.

De heer BERLIJN (FvD): Mijnheer de Voorzitter! Zaterdag gaat de lang verwachte Uithoflijn eindelijk rijden. Sinds een paar dagen gaat er een petitie rond van bezorgde inwoners van Utrecht, die zich terecht zorgen maken over de veiligheid van een aantal kruisingen waar de Uithoflijn gaat rijden. Deze petitie – ik heb net nog gekeken – is bijna 1250 keer ondertekend. Ik kan de zorgen van de inwoners alleen maar onderschrijven. Laatst was ik op een inwonersbijeenkomst in Rijsweerd, georganiseerd door de gemeente Utrecht, waar de problemen met de kruising Platolaan-Weg tot de Wetenschap ook besproken werden. De gemeente onderschrijft de problemen met de desbetreffende kruising ook en wil als oplossing de Cicerolalaan tot fietsweg bombarderen; een oplossing waar de inwoners zich niet in konden vinden en daarom liggen de plannen daar vooralsnog stil en wordt er naar een andere oplossing gezocht.

Een andere kruising waarover zorgen zijn, is de kruising met de Herculeslaan. Daar gaan wekelijks duizenden kinderen een zeer onoverzichtelijke kruising oversteken om naar het sportpark te komen. Met de komst van de Uithoflijn wordt het daar alleen maar onoverzichtelijker en gevaarlijker. Op dit kruispunt is er buiten een klein waarschuwinglampje voor de Uithoflijn geen enkele beveiliging. Ik denk dat het echt vragen is om problemen en ik hoop dat de gedeputeerde niet wil gaan wachten met het nemen van maatregelen tot het eerste ongeval daar heeft plaatsgevonden.

Uiteraard willen wij, constructief als wij zijn, graag meedenken over oplossingen. Bij de kruising Platolaan is door de inwoners en de gemeente het idee geopperd om een fietstunnel aan te leggen. Hartstikke mooi. De kosten werden geschat op € 10 miljoen. Aangezien wij toch geld genoeg hebben en het liever uitgeven dan op de bank zetten, denk ik dat wij ons gemakkelijk twee fietstunnels kunnen veroorloven. Die staan er morgen of overmorgen nog niet gelijk, dus wij kunnen ons indenken dat tot die tijd, dus dat er daadwerkelijk maatregelen genomen worden, de veiligheid rondom de kruispunten gewaarborgd wordt en dat er bijvoorbeeld verkeersregelaars ingezet gaan worden.

De provincie wil zich graag profileren als fietsprovincie. Laten wij er dan ook voor zorgen dat onze inwoners veilig kunnen fietsen. Kortom, onze vragen:

- Herkent u zich, gedeputeerde, in de zorgen, geuit door de initiatiefnemers van deze petitie?
- Welke acties gaat u concreet ondernemen om deze gevoelens van onveiligheid weg te nemen?

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Misschien moeten wij het er straks bij de borrel maar even over hebben, waar toch dat misverstand vandaan komt dat de provincie geld genoeg heeft. Dat is steeds wat ik niet hoor van mijn collega Strijk, maar misschien houdt hij wel iets voor mij achter. Dus als u ergens een potje weet, dan hoor ik dat graag. Dan kunnen wij de kerstvakantie gebruiken om nog eens goede plannen te bedenken voor potjes met geld.

Het is een heel goed en terecht punt dat u aankaart. Het is ook goed dat wij hier goed stilstaan bij dit soort onderwerpen. Het is ook heel goed dat wij vaststellen dat deze kruising met die trambaan als veilig is beoordeeld. Dat is voor ons natuurlijk ook de basis, anders waren wij überhaupt niet gaan rijden vanaf komend weekend. De provincie heeft een indienststellingsvergunning voor tram 22 ontvangen na een positief advies daarover van de Inspectie voor de Leefomgeving en Transport. En geloof u mij, maar volgens mij heeft u daar genoeg van meegekregen: die heeft heel kritisch gekeken, en juist naar dit soort kruisingen.

Er gaan 16 december niet veel meer trams rijden dan er de afgelopen periode hebben gereden. Wij zijn al een paar maanden bezig met het proefbedrijf en er wordt al heel veel gereden. Het beeld dat dat vanaf komend weekend ineens veel drukker en veel heftiger wordt, klopt niet. Sterker nog, en dat zei een van de inwoners ook bij RTV Utrecht, het wordt juist iets rustiger, omdat buslijn 12 uit het straatbeeld verdwijnt na het weekend. Dus het wordt hopelijk na het weekend niet nog onveiliger of nog drukker op die kruising. Het is wel druk, dat zullen we niet ontkennen, maar het is niet onveilig.

Het is ook goed om te kijken naar wat precies de rollen zijn. De gemeente Utrecht gaat over verkeersveiligheid op dit soort kruisingen, zij gaat over verkeer, zij gaat over de omgeving, en de provincie gaat over de trambaan en de beheerders van de provincie Utrecht en de gemeente Utrecht hebben regelmatig contact en blijven dat ook doen om te zorgen dat het zo veilig mogelijk is.

Voor de verkeersveiligheid van het tramsysteem bestaat een 'safety-board'. Die 'safety-board' volgt alle bevindingen op en rond de veiligheid van het tramsysteem, ook straks tijdens de exploitatie. Aanpassingen van kruisingen gaan dus ook altijd in overleg met de gemeente Utrecht en voor de kruising Platolaan heeft de gemeente Utrecht in samenspraak dit jaar al enkele kleine aanpassingen verricht om het daar veiliger te maken, zoals de belijningen op het wegdek, een extra opstelvak en het beter zichtbaar maken van de verkeerslichten. Als bijna-dagelijkse passant met de fiets op die kruising weet ik dat het een stuk duidelijker is geworden met de markeringen en de verkeerslichten. Ik heb het idee, waar vroeger iedereen altijd doorfietste of dat verkeerslicht nu wel of geen groen gaf, dat de fietsers zich er nu wat meer aan houden.

Daarnaast is er dit jaar een veiligheidsmonitoringswerkgroep opgericht, in een samenwerking tussen de gemeente Utrecht en de provincie Utrecht, voor het monitoren van de verkeersveiligheid van tram 22 in relatie tot alle kruisende wegen. Dit overleg zal na de start van de exploitatie op 16 december voortgezet worden.

De gemeente Utrecht heeft het voornemen om een fietsbrug te maken over de Kromme Rijn naar de Mytylweg. Daarover is ook gesproken op die inwonersavond. Dat is een verbetering voor de fietsers die van en naar Kampong gaan. Ook de gemeente Utrecht probeert die kruising op allerlei manieren te ontlasten. Dat zijn dingen die de provincie natuurlijk nauwlettend volgt, ook vanuit het oogpunt van veiligheid.

De VOORZITTER: Voldoende, mijnheer Berlijn? Ja.

De derde vragensteller is de heer De Jager over Rijnenburg.

De heer DE JAGER (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Allereerst: wij hebben de rondvraag willen stellen onder de noemer 'Wiel met spaken'. Dat is ten onrechte onder de noemer van 'Rijnenburg' terecht gekomen. Wij willen er echter wel degelijk een relatie mee leggen. Daar kom ik zo nog even op terug.

Provinciale Staten zijn volop bezig relevante informatie te verzamelen, bijvoorbeeld om tot een goede omgevingsvisie te komen. Daarnaast zijn er recent tot ieders vreugde heel veel extra middelen beschikbaar gekomen om een mobiliteitsverkenning uit te voeren. Een verkenning die onder andere tot doel heeft nieuwe woonwerklocaties in onze provincie bereikbaar te maken, want er is in onze provincie nog steeds een enorme vraag naar nieuwe, betaalbare woningen. Gelukkig zijn er verschillende in- en uitbreidingslocaties mogelijk, waaronder de Merwedekanaalzone, de A12-zone en ook Rijnenburg. De polder Rijnenburg biedt naast woningbouw ook kansen voor bijvoorbeeld nieuwe natuur, recreatie – waaronder een mogelijke roeibaan – en grootschalige energieopwekking. Recent is bovendien in de gemeenteraad van Utrecht de motie 'Onderzoek ontwikkellocatie optimaal' aangenomen bij de behandeling van het Ruimtelijk Economisch Perspectief. De VVD heeft in relatie tot het voorgaande de volgende twee vragen aan het college van Gedeputeerde Staten:

1. Is het college bereid om met het college van b. en w. van Utrecht samen te onderzoeken wat naar de huidige inzichten de verstedelijkingsperspectieven zijn voor polder Rijnenburg en hoe de ontsluiting van dit gebied ontwikkeld en gefinancierd kan worden?
2. Is het college bereid om een informatiesessie te organiseren, waarvoor zij de belangrijkste direct bij Rijnenburg betrokken partijen uitnodigt, zoals partijen met grondposities, woningbouwcorporaties, energiecollectieven, het recreatieschap en roeiverenigingen die tijdens deze sessie hun visies en ideeën met betrekking tot de ontwikkeling en fasering voor Rijnenburg met de leden van PS en GS kunnen delen?

De heer VAN ESSEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dank voor het stellen van deze vragen. Het is goed eerst te memoreren dat wij op dit moment al samenwerken met de Regio U16 en het Rijk in UNET en daarbinnen ook aan het MIRT-onderzoek Metropoolregio Utrecht. In dat onderzoek worden verschillende verstedelijkingsrichtingen voor de langere termijn onderzocht, ook in samenhang met bereikbaarheid. Er worden verschillende richtingen meegenomen, waaronder Rijnenburg, in lijn met de motie die de Staten daarover hebben aangenomen op 25 september. Dat onderzoek loopt nog. Het wordt in de tweede helft van 2020 afgerond en uiteraard zullen de uitkomsten daarvan te zijner tijd gedeeld worden.

De eerste inzichten uit dat lopende MIRT-onderzoek zijn onlangs al met u gedeeld met de statenbrief over de inzet van de provincie voor het bestuurlijk overleg MIRT. Daaruit blijkt dat de ontwikkelingen rond OV-knooppunten in de regio en ook de A12-zone het meest kansrijk worden geacht. Het is ook onlangs al besproken in de commissie Omgevingsvisie dat deze richtingen onderdeel zijn van de conceptomgevingsvisie, die u volgende week kunt verwachten en waarover wij elkaar in januari en februari zullen spreken.

De gemeente Utrecht werkt zelf aan een nieuwe ruimtelijke strategie, de RSU, en in dat kader zullen verschillende verstedelijkingslocaties, waaronder de mogelijkheden voor Rijnenburg, aan bod komen. Wij stemmen onze betrokkenheid bij dat proces af met de gemeente Utrecht om de samenhang te borgen. Dat wat betreft de eerste vraag.

De tweede vraag gaat over het organiseren van een informatiesessie. Daarvan zou ik willen zeggen dat dit niet primair aan de provincie is om daarvoor het initiatief te nemen. De gemeente lijkt ons daarvoor de meest aangewezen partij. Het zou vreemd zijn als wij nu een sessie gaan organiseren zonder betrokkenheid van de gemeente. De gemeente heeft in het kader van haar planvorming voor de polder Rijnenburg op dit moment al overleg met diverse betrokkenen. Wij zullen bij het college van b. en w. informeren wat het van plan is in dit kader te organiseren, wie het daarbij zal betrekken en hoe de provincie kan aansluiten. Mijn collega Schaddelee en ik hebben op korte termijn een gesprek met onze collega's van de gemeente Utrecht. Ik kan u wel toezeggen dat wij uw suggestie aan de orde zullen stellen en dat wij de uitkomsten daarvan aan u zullen terugkoppelen.

De VOORZITTER: Voldoende, mijnheer De Jager? Dank u wel.

Dan geef ik nu graag het woord aan gedeputeerde Bruins Slot voor enkele mededelingen over het stikstofdossier.

Mevrouw BRUINS SLOT (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Vorige week heb ik samen met gedeputeerde Schaddelee de Staten geïnformeerd over de hoofdlijnen van de nieuwe beleidsregels en

de afspraken die wij met het ministerie gemaakt hebben, omdat wij hier natuurlijk eerder aan de orde hebben gehad dat er verschil van opvatting is ontstaan tussen het Rijk en de provincie. Bij het bezoek van de boeren hier, maar ook aan uw Staten, heb ik laten weten dat ik dat onwenselijk vond en dat het wenselijk is om tot één lijn te komen.

Gisteren is het college akkoord gegaan met de nieuwe set beleidsregels die aansluiten bij datgene waarin ik de Staten vorige week heb meegenomen. Daarnaast hebben de andere elf provincies ook de beleidsregels vastgesteld. Dat betekent dat er nu landelijk weer een eenduidige set beleidsregels ligt, waarin het verschil van opvatting is weggenomen tussen wat de provincies vonden en het Rijk. Het belangrijkste verschil daarin zit in het externe salderen, zoals ik al eerder heb toegelicht. Het betekent dat wij nu uitgaan van de feitelijk gerealiseerde stalcapaciteit. Een aantal andere zaken is verduidelijkt: meer ruimte voor innovatie en ook is er bijvoorbeeld gewerkt aan de uitzonderingssituaties, waarbij men volledige rechten kan blijven houden.

Het lijkt mij goed het volgende nog aan de Staten mee te geven, omdat de Staten daarover een brief hebben gehad van het Stikstofcollectief Landbouw Utrecht. Het heeft Gedeputeerde Staten verzocht te wachten met de besluitvorming totdat het maandag met de minister en de minister-president heeft gesproken. Het heeft een uitnodiging gehad met de minister en de minister-president te ontbijten in het Catshuis. Wij hebben gisteren toch besloten wel de beleidsregels nu vast te stellen, omdat deze beleidsregels gunstiger uitwerken dan de oude set beleidsregels en omdat dit ervoor zorgt dat er een eenduidig kader is tussen de provincies waarop vergunningen getoetst worden.

Hiermee zijn wij er natuurlijk niet. De komende periode moet er hard gewerkt worden aan een gebiedsgerichte aanpak en de manier waarop de versnelling moet plaatsvinden voor de natuurherstelmaatregelen. Voor de gebiedsgerichte aanpak betekent het dat er met het Rijk afspraken gemaakt moeten worden: wat is het kader, voor welke opgave staan wij, welke instrumenten zijn er daarvoor? Voor de natuurherstelmaatregel gaat het ook om de opgave, maar zeker ook om de eventuele financiën die daaronder liggen. Ik heb daarover op dit moment nog geen duidelijkheid, maar zoals ik eerder al tegen de Staten heb gezegd: op het moment dat ik meer weet en meer informatie heb, dan probeer ik de Staten zo snel mogelijk te informeren.

De VOORZITTER: Ik kijk heel even of er nog behoefte is aan korte nadere vragen die mevrouw Bruins Slot kan beantwoorden.

Mevrouw DE BOER (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Naar aanleiding van het verzoek van het Stikstofcollectief Utrecht de regels op te houden: dat soort acties zullen er ook in andere regio's genomen worden. Blijven de provincies hierin allemaal unaniem, zodat zij allemaal dezelfde reacties geven en wij niet weer de situatie krijgen dat het in de ene provincie anders gaat dan in de andere of ten opzichte van het Rijk?

Mevrouw VAN GILSE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Zoals de gedeputeerde meldde, hebben wij die brief gekregen van het Stikstofcollectief. Daarin stond een aantal zorgen. Ik kon vorige week woensdag niet bij de bijeenkomst over stikstof zijn. Ik hoorde dat er toen is gesproken over de zogenaamde hardheidsclausule, waarbij in bepaalde gevallen afgeweken kan worden van de beleidsregels. Ik heb de vraag: zou het toepassen van die clausule kunnen zorgen voor het wegnemen van sommige zorgen in sommige gevallen die in die brief van het Stikstofcollectief zijn vermeld?

De heer VAN DEN DIKKENBERG (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Voordat ik mijn vragen stel, een verzoek. Wij hebben hier iedere keer een soort reactie op een brief of op beleidsregels, waarbij wij achter een besluit aan nog een keer bespreken welk besluit er genomen is. Ik zou graag een keer de stikstofproblematiek in zijn algemeenheid bespreken in een Statenvergadering, waarbij wij verschillende koersen en routes en dus ook kaders kunnen meegeven aan het college van GS, waarbinnen het college van GS kan handelen bij voordoende vragen. Dus ik verneem graag of de gedeputeerde daarover met een voorstel kan komen, waar wij het over kunnen hebben om een soort van toekomst stikstofperspectief Utrecht te gaan agenderen.

Daarbij dan de volgende vragen over deze beleidsregels:

- Hoe is het Utrechtse landbouwcollectief betrokken geweest bij de totstandkoming?

- Heeft u het daadwerkelijke probleem, waarop u nu acteert, helder of zijn wij aan het strooien met medicijnen zonder de ziekte te benoemen?
- Wij hebben bijvoorbeeld vragen gesteld over de industrie. De antwoorden daarop zijn verdaagd. Wanneer kunnen wij die tegemoet zien? Worden die ook bij de gebiedsgerichte aanpak, waartoe u besloten heeft, betrokken?
- Gaat u ook inzetten op innovatie, bijvoorbeeld door actieve deelname in de Proeftuin Veenweide? Daar zijn toezeggingen voor geweest in de commissie, maar in de brief van het Landbouwcollectief lezen wij juist dat zij daarvan nog niet echt een actieve inzet bemerken.

Mevrouw DE WIDT (D66): Mijnheer de Voorzitter! Via de media horen wij dat de boeren van plan zijn om weer actie te voeren. Is er iets van bekend wat dat in onze provincie zou kunnen betekenen en hoe wij daarop zouden reageren?

Mevrouw BRUINS SLOT (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Om te beginnen met de algemene vraag van de heer Van den Dikkenberg om in brede zin daarover met elkaar het debat te voeren: dat lijkt mij een prima voorstel. Mijn vraag aan de heer Van den Dikkenberg is of ik even wat ruimte kan krijgen om te kijken hoe wij dat op de beste manier kunnen doen, omdat je aan de ene kant natuurlijk een kader moet hebben om met elkaar over te debatteren, maar ook omdat ik zie dat de ontwikkelingen elkaar opvolgen, ook bij het Rijk, waardoor het tempo er behoorlijk op zit. Als ik daarop op een later moment kan terugkomen, dan zou dat prettig zijn. Het debat met elkaar voeren, is iets waarmee ik het geheel eens ben.

De heer VAN DEN DIKKENBERG (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Het brede debat voeren is heel goed, maar waarmee wij u juist kunnen helpen, is dat wij hier een soort kader meegeven dat in Den Haag in de bespreking met het IPO een kader vanuit de Staten geeft, een handelingsperspectief, waarin u als gedeputeerde rugdekking hebt en niet iedere keer ruggespraak hoeft te houden. Ook al gaan de ontwikkelingen snel, ik zou dat graag voor willen zijn, waarbij wij vanuit een groot plaatje handelen met kleine stapjes dan dat wij iedere keer achter de feiten aan hobbelen en besluiten nemen.

Mevrouw BRUINS SLOT (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! In dat kader kan ik mij indenken – maar dan moet ik daar wel even de tijd voor hebben, commissaris – dat ik een soort stand-van-zakenbrief geef over de hoofdlijnen van wat er de komende tijd gaat gebeuren en dat wij van daaruit met elkaar het debat voeren. Dat zou mijn idee dan zijn. Wij moeten even kijken naar de termijnen. Als het eerst langs de commissie RGW moet, dan wordt het heel ingewikkeld. Daarover wil ik nog even overleggen met de voorzitter en de griffie.

Mevrouw De Boer, een aantal Gedeputeerde Staten heeft gisteren eenzelfde soort brief gehad. Iedereen heeft de beleidsregels vastgesteld. De situatie is nu dat alle GS-en die beleidsregels hebben. De unanimitieit is de intentie. Dat hoorde ik vanochtend ook terug toen ik de gedeputeerden zag. Als het gaat om de hardheidsclausule, mevrouw Van Gilse, dan kan die in uitzonderingssituaties worden toegepast. Dus op het moment dat een aantal regels onrechtvaardig uitwerkt met de intentie van de regels, pas je de hardheidsclausule toe. Het zal echter geen oplossing bieden voor alle zorgen in de brief van het Stikstofcollectief. Waarom? Er zit ook nog een aantal andere zaken tussen, zoals beweiden en bemesten. Beweiden en bemesten en de oplossing die daarvoor moet komen is iets, waarover bijvoorbeeld de commissie Remkes advies uitbrengt en waarover er daarna besluiten moeten worden genomen. Dat lost zich met deze beleidsregels niet op. Datzelfde geldt bijvoorbeeld voor de problematiek van de melders. Ook voor de mensen onder de PAS melding en geen vergunning hadden zal er vanuit het Rijk nog een oplossing moeten komen. Dat soort zaken staat ook in deze brief en daarvoor zal ook de hardheidsclausule geen oplossing bieden. Het mag dus niet ingezet worden als een algemeen redmiddel. Aan de andere kant vind ik het wel heel verstandig dat wij die hardheidsclausule in deze beleidsregels hebben, omdat wij daarmee soms maatwerk kunnen bieden in situaties die anders echt schrijnend zouden zijn.

Wat betreft het betrekken van het Stikstofcollectief Landbouw hebben wij een avond gehad, waarbij wij de maatschappelijke sectoren hebben uitgenodigd. Daarnaast heb ik nog een gesprek met het Stikstof Collectief zelf gehad. Ik heb gisteren nog even telefonisch contact gehad, ook naar aanleiding van

onze besluitvorming. Ik was in elk geval ook nog van plan formeel te reageren op de brief. Ik vond het prettig dat in de brief nog steeds de uitnodiging stond om met elkaar in gesprek te blijven. Ik vind dat, met alle maatschappelijke sectoren, met natuur, met het Landbouwcollectief, heel belangrijk om te doen, omdat wij met elkaar nog wel stappen hebben te zetten.

Eigenlijk, zoals de heer Van den Dikkenberg aangeeft en dat proef ik ook uit zijn woorden, is dit natuurlijk alleen een instrument om de vergunningverlening weer op gang te brengen. Als het gaat om het terugdringen van de stikstofdepositie en het in brede zin weer mogelijk maken van economische ontwikkelingen, zoals woningbouw, dan zijn er echt aanvullende maatregelen en gebiedsgerichte processen nodig. Dat vraagt nog een aantal andere stappen. Daarover is het goed met elkaar in debat te gaan. Ik zal met de griffier overleggen hoe wij dat op een goede manier kunnen doen, zodat wij wat kadering hebben over de randvoorwaarden daarvan.

De VOORZITTER: Voldoende, denk ik, voor dit punt. Wij komen er begin volgend jaar op terug.

Mevrouw BRUINS SLOT (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw De Widt stelde een vraag over de acties. Ik weet niet meer van de acties dan vanuit de media bekend is op dit moment.

De VOORZITTER: Mocht er nadere informatie zijn, dan zullen wij u vanzelfsprekend opnieuw op de hoogte brengen.

Lijst moties en lange termijnagenda Provinciale Staten 11 december 2019.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig de voorgestelde wijzen van afdoening.

Vaststellen van de notulen van Provinciale Staten van 30 oktober 2019 en 6 november 2019.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stellen Provinciale Staten de notulen van 30 oktober 2019 en 6 november 2019 ongewijzigd vast.

[Statenvoorstel wijziging Provinciale Milieuverordening 2013.](#)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel.

[Statenvoorstel Slotwijziging 2019.](#)

De VOORZITTER: Ik heb begrepen dat de jarige mijnheer Dinklo het woord heeft gevraagd. Ik had natuurlijk kunnen zeggen dat ik 'de' jarige het woord geef, maar dan geef ik iemand anders ook nog de gelegenheid. Mijnheer Dercksen van harte gefeliciteerd, u ook. Mijnheer Dinklo, u ook van harte gefeliciteerd met uw verjaardag

De heer DINKLO (FvD): Mijnheer de Voorzitter! Mijnheer Dercksen en ik hadden nog gedacht een cadeau te geven aan iedereen in de Staten. De heer Dercksen wilde een lidmaatschap van zijn partij geven. Dat ging wat lastig. Dus dachten wij iedereen een lidmaatschap van Ongehoord Nederland te geven, maar ik denk niet dat wij de hele Staten daar een groot plezier mee doen. Dus hebben wij het maar gehouden bij het organiseren van een high tea op de zeventiende, als ik het goed heb.

De VOORZITTER: Dat is dan uw eigen high tea, want wij doen dat op de zestiende.

De heer DINKLO (FvD): Mijnheer de Voorzitter! O, de zestiende!

Ik wil toch even ingaan op het punt van de slotwijziging. Ik heb het er met verschillende Statenleden over gehad. Waar het om gaat, is wat ons betreft dat het budgetrecht het belangrijkste recht is van deze Staten. Bij het indienen van elke begroting is het wat ons betreft de bedoeling dat de geraamde lasten realistisch zijn en gebaseerd zijn op de meest actuele informatie en kennis op het moment van het op-

stellen en het toesturen van het document. Dat hierin onzekerheden en aannames in zitten, is inherent aan elke begroting.

In deze slotwijziging vraagt het college ons, afgezien nog van de technische wijziging, om € 2 miljoen extra te autoriseren voor het toekennen van POP-3 subsidies. Het gaat mij er even niet om wat het effect daarvan is, maar het gaat puur om de financiële vraag die voor ons ligt. De lasten van het programma Landelijk Gebied worden met € 2 miljoen verhoogd. Het punt is echter dat in verschillende documenten het college aangeeft dat deze € 2 miljoen niet uitgegeven wordt. Op technische vragen van de SP is geantwoord, en ik citeer: "Deze kosten vallen in de praktijk lager uit; projecten gaan in zijn geheel niet door of het project of de investering kostte minder dan eerst voorzien/begroot." In de Statenbrief van 29 oktober staat: "Bij subsidieprogramma's blijft er altijd geld 'over': projecten gaan onverhoopt niet door of kosten vallen lager uit dan eerst begroot." In een memorandum van 26 november staat: "Dat de verplichtingen die wij, met deze slotwijziging in 2019 kunnen aangaan, uiteindelijk in de periode 2020-2023 niet alle tot uitbetaling zullen overgaan. In die zin zal vrijval plaatsvinden." Verdere navraag leert ons dat minimaal ongeveer, het is een inschatting, 20% van de toegekende subsidies uiteindelijk niet tot uitbetaling zal leiden. Als het college nu al weet dat de € 2 miljoen die ons gevraagd wordt te autoriseren, niet in volledigheid tot uitgave gaat leiden, is wat ons betreft dit bedrag niet realistisch en moet het daarom naar beneden worden bijgesteld. Wat ons gevraagd is, is een bedrag goed te keuren dat ingaat tegen het principe van een realistische begroting en eigenlijk ook tegen de geest van het budgetrecht. Het gevolg is dat de begroting vol met lucht loopt en dat het bij de jaarrekening wederom bereikt dat een groot gedeelte niet tot uitgaven leidt.

Ook belangrijk voor ons: wij moeten onze controlerende taak als Staten baseren op getallen waarvan wij nu al weten dat zij niet kloppen. Het college geeft dat zelf in drie documenten toe. Dat punt hebben wij ook al gemaakt tijdens de begrotingsbehandeling 2020: de provincie begroot vrij optimistisch. Wij hebben al gezegd: het geld dat u begroot, zal nooit uitgegeven worden. Een van de redenen is dat subsidies in totaliteit begroot worden en niet alleen welke tot daadwerkelijke uitgaven leiden. Wij roepen de provincie dan ook op, naar aanleiding van de term van het coalitieakkoord Nieuwe Energie, om nu al te beginnen met realistisch begroten. Wij dienen ook een amendement in om deze POP3-subsidies te verlagen tot € 2 miljoen en € 1,6 miljoen te autoriseren. Dit laat wat ons betreft onverlet dat, mocht de provincie wel voor € 2 miljoen subsidies toekennen, dit voor ons geen enkel probleem is, maar dat is het juridische format en heeft niet zo veel te maken met de begroting zelf.

Amendement A43 (FvD): slotwijziging begroting 2019

Provinciale Staten van Utrecht, bijeen in vergadering op woensdag 11 december 2019, aan de orde hebbende de slotwijziging 2019 PS2019BEM16;

besluiten:

beslispunt 2 te wijzigen in:

"in te stemmen met het aanvullend verhogen van het subsidieplafond met € 1,6 miljoen voor cofinanciering Europees Plattelandsprogramma (POP3) en te dekken uit de reserve Programma Landelijk Gebied."

Toelichting

Het budgetrecht is een van de belangrijkste rechten van de Provinciale Staten. Bij het indienen van elke begroting is het de bedoeling dat de geraamde lasten realistisch zijn, gebaseerd op de meest actuele informatie en kennis op het moment van opstellen en toesturen van het document. Dat hier onzekerheden en aannames inzitten is inherent aan elke begroting. In deze slotwijziging vraagt het college aan de Provinciale Staten om € 2 miljoen extra te autoriseren voor het toekennen van POP3-subsidies. De lasten voor het programma 2, Landelijk Gebied, worden in deze concept slotwijziging met ditzelfde bedrag verhoogd. Alleen in verschillende documenten geeft het college aan dat ze nu al weten dat ze deze €2 miljoen niet gaan uitgeven. Zie hiervoor de volgende documenten:

- *Memorandum 12-11-19 beantwoording technische vraag (SP) n.a.v. Statenbrief POP3, hierin staat dat: "Deze kosten vallen in de praktijk lager uit: projecten gaan in zijn geheel niet door of het project/ de investering kostte minder dan eerst voorzien/ begroot.*
- *Statenbrief 2019RGW112 29-10-19 pagina 3 'bij subsidieprogramma's blijft er altijd geld 'over': projecten gaan onverhoopt niet door of kosten vallen lager uit dan eerst begroot.' Memorandum 26-11-9: toelichting POP 3 gelden Slot-*

wijziging staat 'dat de verplichtingen die wij, met deze slotwijziging in 2019 kunnen aangaan, uiteindelijk in de periode 2020-2023 niet allen tot uitbetaling zullen overgaan. In die zin zal vrijval plaatsvinden.'
De praktijk leert dat tot 20% van de toegekende subsidies uiteindelijk niet tot uitbetaling zal leiden. Als het college nu al weet dat de €2 miljoen aan lasten niet in volledigheid tot uitgaven gaat leiden is dit bedrag niet realistisch en moet het daarom naar beneden worden bijgesteld.

De VOORZITTER: Het amendement wordt toegevoegd aan het statensysteem en maakt deel uit van de beraadslaging.

De heer Van Eggermond wil u een vraag stellen.

De heer VAN EGGERMOND (SP): Mijnheer de Voorzitter! Over dat laatste: u zegt dat het alleen maar het juridische is. In de brief van de gedeputeerde staat dat als wij het plafond niet met € 2 miljoen verhogen, dat 110 van de 139 niet doorgaan. Bent u niet bang dat dan even goed een aantal van die 110 die nu aangegeven worden, niet doorgaan als het bedrag teruggebracht wordt tot € 1,6 miljoen? Wat vindt u daarvan? U kunt wel zeggen dat het alleen maar juridisch is. Ik weet niet of u wel eens hebt meegemaakt dat uw vakantie niet doorging, omdat het vliegtuig overboekt was. Dat kan uiteindelijk wel het probleem zijn.

De heer DINKLO (FvD): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij zit hierin precies de kern van het probleem. Ons probleem is niet zozeer dat het subsidieplafond met € 2 miljoen omhoog gaat. Dat is wat ons betreft geen enkel probleem. Ons wordt echter gevraagd een bedrag goed te keuren waarvan nu al zeker is dat wij het niet uitgeven. Ik zie het verschil tussen juridische vraagstukken dat wij die € 2 miljoen toekennen en een begroting die ik vooral economisch, vanuit financieel oogpunt, zie. Ik wil een bedrag goedkeuren, waarvan ik zeker weet dat het tot uitgaven gaat leiden. Nu wordt mij gevraagd een bedrag goed te keuren, waarbij van te voren al duidelijk is dat wij het niet uitgeven. Ik zou het college willen vragen daarop wat te zeggen.

De heer STRIJK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dit is best een ingewikkelde casus. Ik merk ook dat in de eerste beantwoording van uw vragen het college vooral inzet op het uitleggen van de dekking over de jaren en niet op het punt dat u nu maakt met de boekhoudkundige rechtmatigheid van het verhogen van het bedrag van € 2 miljoen. Bij POP3-subsidies – subsidies voor de plattelandsontwikkeling, Europese subsidies – is er het moment waarop wij beschikken en in theorie tegen een aanvrager zeggen: "Je kunt voor € 0,5 miljoen in aanmerking komen en dan zetten wij op dat moment dat bedrag apart." Dan gaat er een periode voorbij – dat kan over de jaargrens gaan – waarin die partij aan de verplichtingen moet voldoen. Soms kan het zo zijn dat die partij niet voldoet aan de voorwaarden. Dan zeggen wij uiteindelijk: je moet alles terugbetalen, je hebt het onterecht gekregen. Wat is nu het moment waarop ik in mijn lasten dit opneem als een verplichting? Wij zeggen, op het moment dat je in theorie tegen een partij zegt: u mag in aanmerking komen voor deze subsidie als u aan de voorwaarden voldoet. Dat is het moment dat wij het in de jaarrekening willen opnemen. Dan kan inderdaad later blijken dat er een stuk wordt terugbetaald.

Dit was eigenlijk ook de discussie bij de jaarrekening 2017 met de accountant toen wij die correctie van € 100 miljoen aan subsidies kregen. Ik heb u ook wel eens gezegd: wat is het moment dat je bijvoorbeeld de subsidie van een fietstunnel opneemt? Is dat het moment waarop je zegt: wij gaan de fietstunnel bouwen of wanneer de fietstunnel af is? Hier kom ik op datzelfde punt. Het moment van beschikken, het moment waarop het college tegen iemand zegt dat hij in theorie in aanmerking komt voor de subsidie als hij aan de voorwaarden voldoet, is het moment dat wij het als last moeten nemen. Wij zijn op dit moment dit soort beschikkingen aan het afgeven. Wat wij steeds in de beantwoording hebben gezegd, is: het zou heel goed kunnen zijn dat in 2020 een aantal van die afgegeven beschikkingen uiteindelijk niet doorgaat. De statistiek van de afgelopen jaren laat in elk geval zien dat dat voor ongeveer 20% geldt. Ik heb geen reden om aan te nemen dat dit ineens een heel ander percentage zal worden. Desondanks moet ik het nu opnemen. Wat dan als volgend jaar blijkt dat iemand geen hele aanspraak doet op dat bedrag of het terug moet betalen? Dan vloeit het bedrag dat wij niet uitkeren of terugkrijgen weer terug naar de reserve, waar wij het nu ook uit halen. Dus wij doen hier steeds boekhoudkundig het juiste, omdat het moment van beschikken het moment is dat het in de jaarrekening moet staan en wij gaan in november en december meer uitgeven. Bij de commissie kon ik nog

niet zeggen of het nu € 2 miljoen is of € 1,8 miljoen of € 1,7 miljoen is, want hoeveel beschikkingen geven wij af? Wij zitten in een 'work in progress' Ik heb nog even de laatste stand van zaken gevraagd en inmiddels heb ik gehoord dat wij volledig naar die € 2 miljoen zullen gaan.

De heer DINKLO (Fvd): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij, en dat is ook de hele discussie, komt het niet tot de kern. Dat u de beschikkingen afgeeft voor € 2 miljoen is mij helder. Dat is ook het verschil dat ik probeer duidelijk te maken. Ik weet niet of u daar nog op terugkomt in de rest van uw antwoord. Waar het mij om gaat, zoals wij ook al zeiden bij de begrotingsbehandeling, is dat u nu al weet dat u maar €1,8 miljoen gaat uitbetalen. Ik neem even het voorbeeld van debiteuren. Als u debiteuren opneemt, neemt u ook een correctie op voor dubieuze debiteuren op, want u weet dat als u 100 facturen uitstuurt, er 95 worden betaald. Die vijf die niet betaald worden, boekt u als dubieuze debiteuren. Dit is een beetje het omgekeerde. U kent € 2 miljoen subsidie toe, maar u weet dat u maar € 1,8 miljoen gaat uitbetalen. Dat weet u nu al. Dan is mijn redenering: dan hoeven wij ook maar € 1,8 miljoen goed te keuren. U vraagt ons iets goed te keuren, waarvan u weet dat het niet leidt tot lasten. Welke het zijn, weten wij niet. Dat begrijp ik; het kan een keer wisselen. De begroting wordt hierdoor echter wel opgeblazen.

De heer STRIJK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Er is een wezenlijk verschil met het voorbeeld dat u noemt. Als wij een vordering hebben aan de debetzijde van onze balans en wij hebben het vermoeden dat een deel ervan niet binnenkomt, dan dwingt het voorzichtigheidsprincipe ons dat nu al vast af te boeken. Aan de passivazijde, de schulden waartoe je je verplicht hebt, neem je altijd het maximale op. Dat zegt het voorzichtigheidsprincipe: neem alles wat je kunt voorzien op. Het feit dat ik nu tegen iemand zeg dat je in theorie recht hebt op € 400.000 van die subsidie en ik weet dat van die tien keer € 400.000 er mogelijk eentje niet doorgaat, is het op dit moment nog steeds de verplichting op de balansstaten. Ik ben namelijk verplicht in theorie alle verplichtingen aan te gaan. Het is dus nog steeds zo dat in onze boekhouding in het kalenderjaar 2019 de verplichtingen van € 2 miljoen worden aangegaan. Wij zien dan gedurende het jaar 2020 of die allemaal worden geïnd, omdat ze allemaal aan de voorwaarden voldoen, of dat er eentje tussen zit die uiteindelijk met terugwerkende kracht niet nodig was geweest, maar die ik op 1 december nog steeds als een verplichting had staan. Als u dit amendement aanneemt, dan komen wij straks bij de jaarrekening met een overschrijding op dit budget van € 2 miljoen, want ik ben die verplichting aangegaan.

De VOORZITTER: Ik wil voorkomen dat het een tweespraak wordt. U hebt nog een tweede termijn, tenzij u nu nog iets zegt en dan kunnen wij die overslaan. Ja, dat doen wij? Deal.

De heer DINKLO (FvD): Mijnheer de Voorzitter! Ik deel uw mening niet over de manier waarop u naar de begroting kijkt. Je hebt ook het realiteitsbeginsel, waarbij je realistisch moet begroten. Dat gebeurt nu niet. Dat zorgt ervoor dat wij alle subsidies altijd op 100 procent zetten. Voorzichtigheid betekent dat wij iets niet weten, maar wij weten het, wij weten dat wij niet alles uitkeren. Ik denk niet dat ik u op dit moment kan overtuigen, maar ik zou toch willen oproepen hiernaar te kijken en te zeggen: ik begroot gewoon realistisch wat ik ga uitgeven, onafhankelijk van wat ik verplicht ben.

De heer STRIJK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Daar waar je geld krijgt van iemand, zo zegt het voorzichtigheidsprincipe, moet je het niet incalculeren, maar houd rekening met het risico dat je iets niet krijgt. Daar waar je het aan een ander moet geven, zoals in dit geval, moet je altijd 100 procent van de verplichting opnemen. Dat is wat het voorzichtigheidsprincipe zegt. In die geest handelen wij hier. Dus ontraad ik het amendement.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. Mocht het straks aan de orde zijn, dan kunt u altijd nog een stemverklaring afgeven.

[Motie M115 vreemd aan de orde van de dag: de toekomst voor de Donderbergrotonde is Nu.](#)

De VOORZITTER: De motie vreemd aan de orde van de dag 'De Toekomst voor de Donderbergrotonde is Nu' wordt ingediend namens de SGP en de VVD. Ik heb begrepen dat de heer Van den Dikkenberg het woord zal voeren.

De heer VAN DEN DIKKENBERG (SGP): Mijnheer de Voorzitter! De toekomst voor de Donderbergrotonde is nu, begint nu en begint vandaag. Die rotonde is al heel lang met name een verkeersveiligheidsknelpunt, maar er hangen nog meer problemen omheen. Sweco heeft daar een interessant onderzoek naar gedaan. Daaruit komt dat er nog best wel wat 'quick wins' te halen zijn, maar ook dat er nog vervolgonderzoeken plaats moeten vinden om een permanente, toekomstbestendige rotonde of verkeerslichteninstallatie aan te leggen op die locatie.

In de commissie hebben wij gesproken over bijvoorbeeld het sneller een besluit nemen voor de Donderbergrotonde, alleen hadden wij daarin het idee dat het nog sneller kan dan dat de gedeputeerde het nu voor ogen heeft. Vandaar deze motie. Wij roepen hierin niet op nu al uit te spreken daar iets aan te leggen, om daar volgend jaar mee te gaan beginnen, maar om klaar te staan op het moment dat er blijkbaar vervolgonderzoeken komen, want wij horen zo links en rechts dat er mogelijk een plan voor snelfietspaden aankomt. Dat plan ken ik nog niet, maar als integraal werken betekent dat wij op elkaar gaan zitten wachten, dan ligt er aan het eind van deze periode geen enkele fietstunnel en zijn wij vol ambities begonnen, maar dan moeten wij nog maar zien wat er van al die ambities terechtkomt. Dus wij zeggen: laten wij ons huiswerk vooral gaan doen – daartoe roepen wij op in deze motie mede namens VVD en 50Plus – zodat wij klaarstaan om door te pakken in het project. Ondertussen is het heel belangrijk de verkeersveiligheid alvast te regelen. Daarin steunen wij volledig de lijn van het college met de tijdelijke maatregelen, zodat fietsers daadwerkelijk veilig de rotonde over kunnen. Ik dien de motie bij dezen in.

Motie M115 vreemd aan de orde van de dag (SGP, VVD, 50Plus): de toekomst voor de Donderbergrotonde is Nu

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 11 december 2019;

constaterende dat:

het college tot uiterlijk het voorjaar van 2021 wil wachten met besluitvorming over een toekomstbestendige aanpak van de Donderbergrotonde;

overwegende dat

- *er al lang over de verkeersproblemen van deze rotonde wordt gesproken;*
- *een snelle aanpak zeer wenselijk is voor een leefbare toekomst van Leersum;*
- *als gevolg van de verwachte verkeersgroei de huidige doorstromings- en veiligheidsproblemen zullen verslechteren;*
- *onderzoek van Sweco de range aan mogelijke maatregelen heeft teruggebracht tot drie structurele toekomstbestendige oplossingen;*
- *het zeer waarschijnlijk wordt geacht dat een snelfietsroute Veenendaal-Utrecht via de Donderbergrotonde gaat lopen;*

roepen het college op:

- *de drie door Sweco aangedragen oplossingen financieel door te rekenen;*
- *bij deze doorrekening voor elke optie inzichtelijk te maken wat de oplossing 'kaal' kost en wat de oplossing kost wanneer deze 'snelfietsroute-proof' is;*
- *deze doorrekening zo snel mogelijk aan de Staten voor te leggen;*
- *en voorts onverdroten door te gaan met de korte termijn aanpak zoals besproken in de commissie M&M.*

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie wordt toegevoegd aan het statensysteem en maakt deel uit van de be-
raadslaging.

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het is fijn dat de heer Van den Dikkenberg zo her en der iets gehoord heeft over een plan voor snelfietspaden, maar misschien kunnen wij dan nog een keer die informatiesessie die wij daarover hebben gehad, overdoen voor de heer Van den Dikkenberg. Wij hebben vanuit het college geprobeerd u mee te nemen in wat wij willen met snelfietspaden.

Dan heeft u een motie. De toekomst begint nu en die begon wat mij betreft gisteren of in november al toen ik daar op die rotonde was. Het is een onderwerp dat wij al heel lang kennen en dat wij ook al meerdere keren hebben besproken. U roept mij tot vier dingen op in uw motie. Op drie van de vier dingen kan ik zeggen dat wij daar onverdroten mee doorgaan. Die kortetermijnaanpak ligt op schema. Ik had beloofd, toen ik daar was in november, dat wij voor Kerst al van alles gingen doen. Dat viel nog niet mee, maar wij gaan voor Kerst wel een paar dingen doen en in het voorjaar, als het weer er naar is, gaan wij onder andere een zebrapad aanleggen en ook komt er een systeem dat bijdraagt aan de veiligheid van fietsers. Dus die oproep is fijn, maar die heb ik eigenlijk niet nodig. Dat deden wij al.

Ik heb beloofd dat wij met de drie varianten die Sweco heeft voorgelegd aan de gang gaan en dat wij die uitrekenen en wegen wat het allemaal kost.

In de derde oproep vraagt u deze doorrekeningen zo snel mogelijk aan de Staten voor te leggen. Daar kunnen wij natuurlijk wat discussie krijgen over de vraag wat wij verstaan onder 'zo snel mogelijk'. Ik heb steeds gezegd dat 'zo snel mogelijk' voor mij is: eind 2020 of beging 2021. Als u zegt dat dat ook voor u snel genoeg is – dat is namelijk zo snel mogelijk; sneller kan het niet – dan kan ik deze motie helemaal omarmen. Ik heb echter zo maar het vermoeden dat het niet is wat u horen wilt. U wilt namelijk dat ik morgen of overmorgen al met een groep ambtenaren aan de slag ga om het allemaal door te rekenen. Daar heb ik op meerdere momenten vrij uitvoerig van gezegd dat dit lastig is en dat het niet kan. Inhoudelijk is er op zich helemaal geen bezwaar tegen, voordat u naar de interruptiemicrofoon komt, om die onderzoeken vroeger uit te voeren en die onderzoeken in de la te leggen totdat wij eind van het jaar besluitvorming kunnen hebben, maar wij nemen dan het risico dat wij ons huiswerk dubbel moeten doen.

De heer VAN DEN DIKKENBERG: (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Waarom is het lastig en waarom kan het niet? Het is gewoon een voorbereiding van de aanleg van een fietstunnel, een van de speerpunten van uw coalitieakkoord, waarvan niks terechtkomt als u nu niet alvast stappen zet om dat te realiseren. Dat geef ik alvast mee. Wat is er lastig en waarom zou het niet kunnen? Bent u afhankelijk van de planning van bureaus of bent u afhankelijk van een interne planning? Heeft u daarvoor steekhoudende argumenten?

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Natuurlijk heb ik daarvoor steekhoudende argumenten, anders zou ik daarmee niet naar uw Staten durven komen. Is het lastig en zou het niet kunnen? Nee, het kan eenvoudigweg niet, omdat u best al vooruitloopt op een heel proces, waarvan ik u al een paar keer heb uitgelegd hoe wij dat willen doorlopen. U zegt eigenlijk: ga nu uitrekenen hoe dat zit met die tunnel en begin gelijk na de kerstvakantie met uitgraven. Wij hebben gezegd dat er drie varianten voorliggen. Twee van die varianten met een tunnel. Een tunnel heeft ook wel mijn sympathie. Ook is er nog een variant zonder tunnel. Ik vind niet dat wij op dat wegingsproces vooruit moeten lopen. Wij gaan nu een paar maatregelen nemen die het al veiliger maken. Ik vind het eigenlijk wel fijn de effecten van die maatregelen straks nog te kunnen meewegen in onze onderzoeken en of zij doen wat wij willen of moeten wij nog een heel grote stap doen en komen er misschien nog weer nieuwe effecten naar boven? Ik wil gewoon die drie varianten uitzoeken in plaats van dat ik zeg: "Wij gaan naar een tunnel toe." Ik wil die drie varianten van Sweco goed onderzoeken. Het tweede punt is dat ik zeker wil weten dat het onderdeel is van de snelfietsroute, want ik heb u steeds gezegd: wij hebben nu financieel niet de middelen om op die plek een tunnel aan te leggen. Als wij dat wel willen, dan moet ik dus achter de schermen de koppeling maken met die snelfietsroutes. Er

komt een snelfietsroute vanaf Rhenen naar Utrecht, maar het is nog niet 100 procent zeker dat die over die rotonde komt.

De heer VAN DEN DIKKENBERG: (SGP): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde legt mij nu woorden in de mond die ik niet gezegd heb. Ik zeg niet dat wij na Kerst moeten gaan graven. Ik heb gezegd: "Wij moeten nu juist gaan onderzoeken welke optie het beste is, een tunnel of een verkeerslicht." Dat is een van de drie opties, inderdaad. Wat ik belangrijker vind, is dat verkeersveiligheid hier, of het nu een snelfietsroute is of niet, altijd in het geding is. Wanneer bent u dan bereid daar een tunneltje voor aan te leggen? Op het moment dat het niet in het snelfietsroutetracé past, dan kan het in een keer niet, omdat het geen snelfietsroute is. Is het dan minder veilig geworden? Dat is gewoon een structureel punt dat blijft staan. De gedeputeerde wil pas een besluit nemen eind 2020 of begin 2021 of hij het gaat onderzoeken. Wat ons betreft hebben wij dan een besluit genomen over wat wij daar aanleggen en dan kunnen wij daar een proces voor starten. Dan kan het onderzoek plaatsvinden hoe het landt in die omgeving. Het is dus gewoon het huiswerk doen: welke variant zouden wij kiezen, sowieso of het een snelfietsroute is of niet. De gedeputeerde zegt dat er geen geld is. Volgens mij gaan wij over het geld. Dan komt er een voorstel naar ons toe en dan geven wij geld als de Staten het belangrijk vinden. Dat is volgens mij geen argument om nu te zeggen: wij gaan het niet onderzoeken.

De VOORZITTER: De gedeputeerde beantwoordt de vragen en vervolgt zijn betoog.

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Er zijn twee woorden waar ik op wil aanslaan.

De VOORZITTER: Ogenblik. De heer De Jager meldt zich ook. Op hetzelfde punt neem ik aan?

De heer DE JAGER (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Een aanvullende vraag aan de gedeputeerde. U heeft bij iedere gelegenheid aangegeven dat het zeer waarschijnlijk is dat de snelfietsroute wel degelijk via de Donderbergrotonde gaat lopen. Kunt u kwantificeren hoe waarschijnlijk dat wat u betreft is op dit moment? Kunt u die waarschijnlijkheidskans in een percentage uitdrukken?

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het is natuurlijk heel verleidelijk zo'n percentage te noemen, maar het is geen wiskunde en ook geen hogere wiskunde. Dus ik kan er geen percentage aan hangen. Wij zijn met de verschillende gemeenten op die route in overleg hoe zo'n route precies moet lopen, wat zijn de kosten van de verschillende varianten en wie gaat die kosten op tafel leggen? Dat is gewoon een bestuurlijk proces dat je goed moet doorlopen. Daar kan ik geen percentage aan hangen.

Dan de vraag van de heer Van den Dikkenberg. Er zijn twee dingen die hij daarin noemt. Het ene punt is dat hij het een paar keer heeft over een tunneltje, wat klinkt als iets heel schattigs wat je in een speelgoedwinkel of iets dergelijks kunt kopen. Wij hebben het hier echter over een inpassing die hartstikke duur is. Dus wij hebben het over een dure en ingrijpende maatregel, waarbij het nog maar de vraag is of wij dat gaan doen en of het qua kosten/baten wel effectief is op die plek en of het wel mogelijk is op die plek, want het heeft nogal wat implicaties op die hele kruising. Er staat daar een heel appartementencomplex op de hoek. Dat is ook nog wel iets wat wij goed moeten onderzoeken. U noemt ook het punt van de verkeersveiligheid, waarbij u een beetje de suggestie wekt alsof wij moedwillig een onveilige situatie instandhouden. De veiligheid van die rotonde hebben wij de afgelopen maanden onderzocht. Ik ben daar in november wezen kijken in de spits toen er heel veel scholieren overheen gingen. Wij hebben daar met een aantal inwoners en ook met deskundigen gepraat over de vraag wat wij hier kunnen doen om die veiligheid zo snel mogelijk te verbeteren. Wij hebben daar, zoals ik u daarover heb geïnformeerd, verschillende maatregelen die wij gaan nemen, die 'as we speak' worden uitgevoerd en die ook de komende maanden worden uitgevoerd. Dus ik wil echt de suggestie ver van mij werpen dat wij daar bewust of onbewust een onveilige verkeerssituatie in stand houden. Dat zijn dingen die wij echter uit elkaar moeten houden. Wij werken aan de veiligheid. De tunnel is echt iets in een volgende fase. Inderdaad, een tunnel maakt het nog veiliger.

De heer DE JAGER (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Dat begrijpen wij, maar het is niet alleen de veiligheid van de fietsers die in het geding is. Het gaat ook over de doorstroming van het autoverkeer. De verkeersmodellen tonen aan dat naar alle waarschijnlijkheid die intensiteit van het autoverkeer de komende jaren alleen maar gaat toenemen. Als wij dan een mogelijk vervolgbesluit uitstellen tot het voorjaar van 2021 en wij moeten inderdaad ook nog een keer een redelijk uitgebreid een tunnel realiseren, dan weet ik niet hoeveel tijd daar precies voor staat, maar dan zijn wij wel weer geruime tijd verder met een heel grote kans dat er tussentijds toch iets nadeligs gaat gebeuren in die situatie voor verkeersdeelnemers. Dat willen wij voorkomen. Bent u zich daar, met ons, ook volledig van bewust?

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het punt dat de heer De Jager maakt, gaat over doorstroming. Dat is voor dit college op dit moment niet de allergrootste 'trigger'. Ik vind dat wij doorstroming goed in de gaten moeten houden, maar wij hebben heel duidelijk gesteld dat wij qua mobiliteit andere prioriteiten hebben die hoger liggen. Op het moment dat wij qua doorstroming grote problemen ontmoeten, dan gaan wij daar natuurlijk wat aan doen, maar volgens mij is de doorstroming niet het grootste knelpunt in de provincie. Was dat maar waar. Dus het is er niet eentje waar ik nu heel erg op aansla. Ik wil echt blijven benadrukken dat het belangrijk is dat wij goed onderzoeken wat er mogelijk is, wat wij daar gaan doen en dat het naar voren halen van onderzoeken eigenlijk weinig uitmaakt voor de uiteindelijke planning. Wij hebben namelijk gewoon één tot drie jaar nodig om daar een fietstunnel te realiseren.

De VOORZITTER: U bent klaar met uw beantwoording? Ja. Dat moment wachtte ik even af. U krijgt allemaal de gelegenheid, want het is een klein debat, om nog inbreng te leveren. Is het goed dat zo te doen? Anders blijven wij in een interruptiespel zitten. U vindt dat niet goed?

De heer VAN DEN DIKKENBERG: (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb nog een paar verhelde-
rende vragen, die ik liever nu stel dan over een half uur.

De VOORZITTER: Ik hoop niet dat het een half uur gaat duren. Die tijd hebben wij ook niet. Ik wil ook de anderen recht doen, zodat iedereen het zijne of het hare ervan kan zeggen. Als u nu specifiek op dit punt nog een vraag hebt, dan kunt u uw gang gaan.

De heer VAN DEN DIKKENBERG (SGP): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde geeft aan dat hij ongeveer drie jaar nodig heeft voor een fietstunneltje, voor het nemen van toekomstbestendige maatregelen. Dan scheelt het dat wij met de Donderbergrotonde al drie jaar bezig zijn. Wat dat betreft zijn wij nu al op een moment gekomen dat wij een besluit kunnen nemen. Hij gaf net ook aan dat de doorstroming niet de grootste prioriteit heeft bij dit college. Accepteert het college dan in het kader van hoogwaardig openbaar vervoer dat er drie bussen van lijn 50 achter elkaar in de file in Leersum staan?

De VOORZITTER: Mijnheer Oude Wesselink, u wilde ook een vraag stellen of was dit ook uw vraag?

De heer OUDE WESSELINK (GroenLinks): Dat was ook mijn vraag.

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan mij voorstellen dat het misschien ook een vraag was van mijnheer Oude Wesselink. Het is natuurlijk totaal onacceptabel dat er drie lijnbussen daar in de file voor de rotonde zouden staan. Als dat gedurende de hele dag de situatie is daar, dan treft u mij daar wel aan met een graafmachine om dingen te doen. Volgens mij is dat echter niet de situatie op dit moment. Het is qua doorstroming niet het grootste knelpunt dat wij in de provincie hebben. Dat is één. En twee, doet u nu niet alsof wij helemaal geen oog hebben voor wat er op die Donderbergrotonde gebeurt. Sterker nog, wij hebben het afgelopen halfjaar heel intensief gekeken naar wat wij daar kunnen doen om de doorstroming en de veiligheid te verbeteren. Daarvoor nemen wij nu maatregelen en daarvoor worden de komende periode onderzoeken gedaan. Wij doen alles wat mogelijk is, alleen wij moeten dingen niet overhaasten.

De VOORZITTER: Ik ben nu voortdurend in beeld. Dat komt doordat mij microfoon niet meer uitgaat. Het is geen poging tot ijdelheid.

Wij gaan gewoon door met het debat. Zoals te doen gebruikelijk kijk ik even naar de fracties om te zien of er nog behoefte is.

De heer OUDE WESSELINK (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Waar ik nog wel benieuwd naar ben, is het volgende. De gedeputeerde heeft net aangegeven dat de knelpunten duidelijk niet alleen voor de auto's zijn. De huidige varianten zijn dat duidelijk wel. Bij een VRI gaat het om een omvorming, waarbij iedere tak twee tot drie voorsorteerstroken krijgt. Dan praat je nogal over een inpassing voor de auto. Ook een bypass geeft een fors ander verkeersbeeld. Ik ben benieuwd of de gedeputeerde van mening is dat dit de drie vormgevingsvarianten zijn of dat er ook nog andere varianten kunnen zijn.

De heer MOURIK GELUK (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik val in herhaling, want ik heb dit in de commissie ook al gezegd. Ik vind het echt teleurstellend dat er bij de gedeputeerde weinig beweging is. Al jaren geleden heb ik daar staan tellen met een ander lid van deze Provinciale Staten, thans een Gedeputeerde Statenlid, en heb staan praten met mensen over wat het probleem daar is. Ik vind dat daar gewoon heel weinig rekenschap van gegeven wordt en dat er dan nu weer onderzoeken en weer vertragingen zijn. Voor mij wordt het in elk geval niet helder wat er in die afgelopen twee tot drie jaar precies is veranderd. Daar zou ik toch nog graag een helderder antwoord op willen hebben.

De heer KAMP (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil de gedeputeerde danken voor de beantwoording en de reactie op de motie. Misschien een aanmoediging vanuit D66. Ik wil overigens een compliment geven voor de manier waarop u dit aanpakt als je denkt in de lange termijn en de middellange termijn. De bypass die dit voorjaar aangelegd wordt kan heel veel winst opleveren. Dus daarvoor mijn complimenten. Ik heb overigens begrepen dat de inwoners zelf ooit met het idee van die tunnel zijn gekomen. Een van de andere opties wordt overigens niet genoemd in de motie; dat is een 3D-geprinte tunnel. Als je het dan hebt over het fietspad van de toekomst, dan lijkt mij dat bij uitstek iets waar je ook naar zou kunnen kijken.

Wat ik ook belangrijk vind om hier te noemen, is de kwestie van timing. Je zou kunnen zeggen: wat is erop tegen nu dat onderzoek uit te voeren? Er zullen waarschijnlijk ambtenaren rekenmodellen moeten maken. Er is echter grote kans dat er over twee tot drie jaar die prijzen natuurlijk helemaal veranderd zijn. Een andere vraag die ik zou willen benoemen is de volgende. Straks komt eruit dat die tunnel misschien wel € 8 miljoen gaat kosten en wat ik mis in het hele verhaal is een afwegingskader. Ik heb net iets gehoord over een tunnel op de Platolaan in Utrecht. Dus ik zit vooral een beetje met de timing. Ik heb geleerd dat timing in de politiek heel belangrijk is. Ik zou graag van de gedeputeerde willen weten wat een afwegingskader is om daar goed mee om te gaan. Als die tunnel namelijk onbetaalbaar wordt, dan staan wij ook met lege handen.

Mevrouw DE HAAN (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben inderdaad in de commissie aandacht gevraagd voor de Donderbergrotonde. Wij vinden het belangrijk om te zoeken naar een zo veilig en duurzaam mogelijke oplossing voor de Donderbergrotonde. Tegelijkertijd hebben wij begrip voor de lange termijn, de prioriteit voor de fietssnelwegen en willen wij de gedeputeerde ook wel de vrijheid geven die plannen goed uit te werken en te realiseren. Wij zien op dit moment geen meerwaarde van de motie in snellere besluitvorming. Het gaat ons ook wel om efficiënte en effectieve inzet van mensen en middelen in mobiliteit. Dus aangezien deze motie het proces niet zal versnellen, zullen wij deze motie dan ook niet steunen.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Dank voor de motie. Wij steunen die motie dan ook. Ik sluit mij aan bij wat de heer Mourik Geluk zojuist inbracht. Dan komt er al snel neer op wat kost het? Zolang wij in een land leven dat € 11 miljard aan biomassa uitgeeft en als wij dat moeten afwegen tegen de veiligheid van verkeersdeelnemers, dan is onze keuze snel gemaakt.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! 50Plus is mede-indiener van deze motie en staat er volledig achter. Vanaf 2010/2011 is men er al mee bezig, zijn er signalen dat het er gevaarlijk is en

dergelijke. Het is bewonderenswaardig dat gedeputeerde Schaddelee de moeite heeft genomen 's morgens vroeg het bed uit te gaan om daar te gaan kijken en hij heeft het ook allemaal gezien. De omwonenden zijn ook nog erg boos; geen geld voor verkeersveiligheid, maar wel voor lampjes in een eco-duct. Dat is natuurlijk niet in verhouding qua prijs, maar het geeft wel aan hoe men erover denkt. 50Plus wil dan toch opmerken: prioriteiten stellen. Het wordt steeds drukker en drukker. Wij hebben in de begroting opgenomen dat wij meer gaan doen aan snelfietsroutes. Ik denk dat als wij wel miljoenen over hebben voor een wielerrondje in een weekend, € 6 miljoen, dan hadden wij eigenlijk daarvoor de tunnel al kunnen hebben bij de Donderbergrotonde. Dus ik zou toch willen pleiten, en ik hoop dat meerderen van ons dat doen, om het toch in gang te zetten om uiteindelijk tot een tunnel te komen. Wij begrijpen ook wel dat het niet meteen kan, maar wij moeten wel ergens beginnen met het voorwerk, de doorberekeningen et cetera. Laten wij echter nu gewoon zeggen: er komt een tunnel. Dan kunt u wel zeggen dat u dat niet volgende week en ook niet volgend jaar kunt realiseren: dat snappen wij allemaal. Er moet namelijk misschien nog grond aangekocht worden en dergelijke, alhoewel de kruising van de rotonde bestaat uit twee provinciale wegen – de N225 en de N226 –, dus eigenlijk is het al ons gebied;. Wij hebben ook een stukje verantwoordelijkheid te nemen. Niet een stukje, maar een stuk. Het zijn scholieren die en masse daar die rotonde nemen, heen en ook weer terug. Dus laten wij onze verantwoordelijkheid nemen en gewoon het proces inzetten: wij gaan daar een tunnel realiseren.

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik ga de vragen langs zoals zij zijn gesteld. Ik neem notie van de opmerkingen van GroenLinks dat de auto inderdaad nogal stevig in de drie varianten zit. Ik denk echter dat wij een misverstand hebben als wij zeggen dat die bypass nog op tafel ligt. Van die bypass hebben wij gezegd: dat doen wij niet, die is buiten de scope nu. Wij hebben nu drie varianten liggen en met die drie varianten gaan wij komend jaar aan de slag.

Dan wil ik toch wel even nadrukkelijk ingaan op wat door het CDA wordt gezegd. Dat vind ik een beetje zorgelijk. Ik snap dat u zegt: vertraging, vertraging, en jullie zitten maar te onderzoeken. Daarmee doet u geen recht aan alles wat er al gedaan wordt. Ik vraag mij af of u de brief hebt gelezen die wij in november aan de commissie hebben gestuurd. U maakt een punt over verkeersveiligheid, maar volgens mij heb ik in de brief heel duidelijk uitgelegd wat wij allemaal al zo snel mogelijk gaan doen om de verkeersveiligheid op orde te krijgen. U wekt nu een beetje het beeld van: ja, wij zitten dat allemaal maar een beetje op ons gemakje te onderzoeken en wij doen niks. Wij doen echter wel degelijk wat, alleen, wij onderzoeken inderdaad op een goede en nette manier wat wij daar willen doen. Die onderzoeken duren best heel lang. Dat is nogal een understatement, denk ik, maar dat komt ook doordat wij met inwoners stevig aan het participeren zijn. Doordat wij met inwoners daarover in gesprek zijn, komen er nieuwe varianten op tafel en die varianten willen wij op een goede manier uitzoeken. Anders gaan wij daar iets aanleggen en dan zeggen die inwoners: "Waarom heb je ons er niet bij betrokken?" Dus laten wij nu niet net doen alsof die vertraging iets is wat een relatie heeft met verkeersveiligheid en alsof dat iets is waar wij geen zin in hebben of iets dergelijks.

Ik neem het punt van D66 mee. Ik vind dat interessant, een 3D-tunnel. Het zou inderdaad heel goed passen in dat fietspad van de toekomst. Over dat fietspad van de toekomst start er binnenkort een prijsvraag om daar allerlei dingen op los te laten. Dan zou zo'n 3D-tunnel zomaar een heel goed idee kunnen zijn. Ik moet echter wel oppassen met de reactie van het CDA, want dat kan misschien wel tot vertraging leiden. Maar dat zien wij dan wel.

Ook de heer Dercksen maakte een nummer over verkeersveiligheid. Je kunt altijd appels met peren vergelijken. We hadden misschien nooit naar de maan moeten gaan en dat geld moeten inzetten om het stikstofprobleem op te lossen of iets dergelijks. Dat zijn nu eenmaal allemaal dingen die wij niet aan elkaar kunnen knopen. Die verkeersveiligheid, en ik wil dat echt van tafel hebben, wordt met de grootst mogelijke spoed aangepakt. Daar worden deze maand maatregelen voor genomen en zodra het winterweer voorbij is en het is boven de tien graden, gaan wij de markeringen, de fietspaden en het zebrapad aanleggen om het veiliger te maken. Ik heb er absoluut vertrouwen in dat het dan nog veel veiliger wordt dan het nu al is.

Mevrouw Hoek maakt zich zorgen over de tijden waarop ik mijn bed uitkom. Maakt u zich geen zorgen. Ik heb een paar pubers die er meestal voor zorgen dat ik na zessen niet heel veel tijd in mijn bed meer doorbreng. Dat wielerrondje en die € 6 miljoen: dat zijn nu eenmaal keuzes die gemaakt zijn. Tot slot, en dat vind ik het belangrijkste: er wordt nu heel erg gedrukt op dat er zo snel mogelijk een fietstunnel aangelegd moet worden. Dat schept een precedent naar alle andere inwonerscomités in de hele provincie die hier dan ook met recht en reden naartoe komen en zeggen: joh, wij hebben ook een heel drukke rotonde of een drukke kruising of onveiligheid en weet ik veel wat en wij willen morgen een fietstunnel. Dat lijkt mij een heel gevaarlijke. Dat moeten wij niet doen. Wij gaan in beeld brengen op wat voor plekken wij allemaal snelfietsroutes willen aanleggen, op wat voor plekken wij fietstunnels nodig hebben en dan moeten wij, met het oog op de beschikbare middelen, kijken wat wij kunnen doen.

De VOORZITTER: Mijnheer Van den Dikkenberg krijgt het laatste woord

De heer VAN DEN DIKKENBERG: (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Er gaan hier nu allerlei verwijten door de zaal: of de een het wel gelezen heeft of dat de ander het wel aan elkaar kan knopen. Dat wil ik maar niet doen. Ik constateer alleen dat wij een oproep doen om drie varianten – een tunnel in twee hoedanigheden en een verkeersregelinstallatie – te onderzoeken. Dat wordt platgeslagen door het college met: de aanleg van een tunnel in januari te starten. Ik praat volgens mij geen Spaans. Ik kijk even rond of dat zo is. Ik zie geen bevestigende blikken. Dus ik wil dat probleem graag uit de zaal hebben. Dat doen wij namelijk juist niet. Linksom of rechtsom, het fietspad van de toekomst, waar dat ook komt te liggen, waar de snelfietsroute Utrecht-Veenendaal ook komt te liggen: wij zitten hier als volksvertegenwoordigers, wij zitten hier niet om de wensen van inwonersgroepen zomaar één-op-één door te zetten. Wij zitten hier om te wegen. Als je verschillende rotondes van provinciale wegen berijdt en gewoon gebruikt, dan valt je als gebruiker gewoon op dat de ene absoluut onveiliger is dan de andere. Als dan ook de bevindingen van inwonersgroepen dat staven, dan kun je prima als volksvertegenwoordiging – en dan hoeft u ons niet uit te leggen dat wij zomaar precedentwerkingen gaan hebben – alle belangen en de beschikbare middelen van deze provincie wegen om te kijken naar een zo veilig mogelijke oplossing van knelpunten die veel gebruikt worden. Als de Staten dan van cliëntelisme worden beticht en van precedentwerking, dan werp ik dat verre van mij. Ik zou hier alleen willen oproepen dat wij de toekomst van de Donderbergrotonde vandaag daadwerkelijk laten starten: een toekomst-proof Donderberg.

De VOORZITTER: Dan is de beraadslaging over deze motie afgerond. Straks gaan wij daarover stemmen.

[Motie M116 vreemd aan de orde van de dag: behoud de bus in Schaakwijk.](#)

De VOORZITTER: Ik zie diverse inwoners en belanghebbenden op de tribune zitten. Van harte welkom bij onze Statenvergadering.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik begin met te zeggen dat sinds een paar minuten deze motie ook wordt ingediend door FvD. Dat even voor de goede administratie. Het komt niet zo heel vaak voor dat er zoveel mensen juist voor het behoud van een bepaalde lijn zijn, zoals er nu aan de hand is in Zuilen gezien de 900 handtekeningen die in korte tijd zijn opgehaald en de steun van maatschappelijke organisaties en het gemeentebestuur van Utrecht. Een flinke wijk met fijnmazig vervoer, waardoor de zorgcentra, huisartsenpost en dergelijke goed bereikbaar zijn op dit moment, waardoor scholieren veilig naar school kunnen en ouderen die langer thuis moeten blijven wonen en ook thuis willen blijven wonen, toch voor zichzelf kunnen zorgen omdat er een bus rijdt, wat een goed middel is tegen eenzaamheid. Dat vervoerssysteem is er nu. Vanaf zondag wordt dat anders.

Bij ons college is er een breed gedeeld streven om meer mensen met de fiets en het OV te laten reizen. Dan heb je een fijnmazig, frequent netwerk nodig. Dan past het niet om juist in wijken waar OV duidelijk in een behoefte voorziet, dat fijnmazige netwerk af te breken. Er komen meer mensen wonen in

stad en regio, er komt meer bedrijvigheid in stad en regio en dan is het ook belangrijk dat het vervoer, het OV, goed op orde blijft. OV heet natuurlijk niet voor niks OV. Het is openbaar vervoer en dat moet er zijn voor iedereen. Daarnaast moeten wij ook nog de gestelde klimaatdoelen halen. Ook daarbij kan het OV een grote steun zijn.

Het college heeft het vaak over onze Top-regio vanwege het feit dat er zoveel mensen komen wonen en dat er zoveel bedrijvigheid is en dat het steeds beter gaat en dat het steeds meer wordt. Het OV is daarbij een beetje het kind van de rekening. Die lange lijnen zijn prima, maar de mensen die aan de haltes wonen waar de korte lijnen zitten, worden een beetje in de steek gelaten en moeten omreizen, langer reizen. Dat zou niet de bedoeling moeten zijn. In de begroting is geld beschikbaar om juist in dit soort situaties, zoals in Zuilen, een oplossing te bieden. Ik ben ervan overtuigd dat de vervoerder wil meewerken aan een dergelijke meerwerkoplossing op heel korte termijn.

Als de bus blijft rijden zoals hij nu rijdt – om en om; de ene keer de richting van lijn 4 en de andere keer de richting van lijn 5, die wij dan 7a en 7b noemen – dan wordt de rit twee minuten langer. Dat zou toch op te lossen moeten zijn. Er zullen vast nog wel meer ideeën zijn. Ik raad u dan ook aan dat bij de inwoners neer te leggen. Die inwoners weten heel goed wat zij willen met de bus in de wijk. Kortom, ik wil de gedeputeerde de kans geven op een goede manier uitvoering te geven aan motie M23 die wij aan het begin van de collegeperiode hebben aangenomen en gezwind aan de slag te gaan om te zorgen dat Zuilen bereikbaar blijft. Dan dien ik bij dezen de motie in.

Motie M116 vreemd aan de orde van de dag (SP, FvD): behoud de bus in Schaakwijk

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 11 december 2019;

constaterende dat:

- *de Staten op 5 juni 2019 motie 23 aannamen, die uitsprak dat de kwaliteit van het openbaar vervoer zwaarder weegt dan het ooit vastgelegde aantal dienstregelingsuren;*
- *deze motie tevens de opdracht aan het college gaf om bij het optreden van een kwaliteits- of kwantiteitsvraagstuk dit met de Staten te delen, voorzien van een oplossingsrichting;*
- *in Schaakwijk met het verdwijnen van de buslijn door de buurt sprake is van een sterke afname van de kwaliteit, zeker voor de vele ouderen, scholieren en mensen met een krappe beurs;*
- *er in korte tijd ruim 900 steunbetuigingen kwamen voor de actie om de buslijn te behouden;*
- *hiermee ruimschoots is aangetoond dat de bus bijdraagt aan de kwaliteit van leven in de buurt;*
- *ook het college van de stad Utrecht, naast de Wijkraad en andere maatschappelijke organisaties zich hebben uitgesproken voor het behoud van juist deze busverbinding;*

van mening dat:

- *openbaar vervoer een hele goede ondersteuning is voor onder meer het behalen van de klimaatdoelen, het voorkomen van isolement en eenzaamheid en het bevorderen van verkeersveiligheid voor scholieren;*
- *iedereen zeker moet zijn van fijnmazigheid en betaalbaar OV, dat is kwaliteit;*

verzoeken het college:

- *in samenspraak met de inwoners van Schaakwijk op zo kort mogelijke termijn tot een oplossing te komen voor behoud van het busvervoer door de wijk;*
- *de kosten hiervan te dekken uit het incidentele geld voor het OV dat is vrijgemaakt in de begroting;*
- *voor de volgende jaren een structurele regeling te treffen voor Schaakwijk en andere voorkomende gevallen, die recht doet aan de uitspraak van de Staten in bovenvermelde motie 23.*

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie wordt toegevoegd aan het statensysteem en maakt deel uit van de be-
raadslaging.

Ik geef eerst het woord aan gedeputeerde Schaddelee.

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De zorgen van de inwoners in Schaakwijk zijn mij bekend. Ik ben daar vorige week in gesprek geweest met een groep inwoners over de nieuwe dienstregeling. Dat was een dynamisch gesprek. Ik zie mevrouw Yet van de Berg en andere inwoners op de tribune zitten. Dynamisch gesprek, dat is een aardig understatement, denk ik. Het was een volle zaal, er was emotie. Ik denk dat het voor bestuurders goed is dat soort emoties regelmatig te zien, te horen en te voelen en daarvan onderdeel te zijn en mee te maken waarom nu een lijn op een bepaalde plek belangrijk is. Het is goed je af en toe door dat soort dingen te laten raken en je daarin mee te laten nemen en te kijken wat kan ik doen met de emotie die ik hier aantref, met de wensen die hier leven onder inwoners en wat is ons handelingskader? Ik kom daar zo meteen op terug.

Het is misschien goed allereerst te benoemen waarom wij hebben gekozen voor de oplossing zoals die er nu ligt. Met het nieuwe vervoerplan kiezen wij voor een plan waarbij wij hoogwaardig openbaar vervoer willen uitrollen en ontwikkelen. Dat betekent dat wij hoogfrequente OV-corridors aanleggen op verschillende plekken met hoge frequenties, grotere bussen, snellere routes. Daarmee geven wij invulling aan de doelstellingen die wij in ons eigen mobiliteitsprogramma hebben verwoord: verhogen van de kostenefficiëntie en meer tevreden reizigers. Wij merken in de praktijk ook dat deze aanpak ervoor zorgt dat wij meer reizigers hebben en dat de reizigers tevredener zijn. Dan weet ik dat de SP zal zeggen: ja, maar je spreekt niet met de mensen die niet meer reizen. Dat klopt, maar de mensen die nu meegaan zijn er meer en zij hebben een sneller product. Dat is het uitgangspunt en dat is de reden dat wij het vervoerplan voor 2020 hebben gemaakt zoals het gemaakt is.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de Voorzitter! Die reizigers, waarvan er nu meer zijn en die meer tevreden zijn: dat is hartstikke mooi. Wat zijn die reizigers dan meer waard dan degenen die u nu aan de kant laat staan?

De VOORZITTER: Vindt u het goed dat wij gelijk de vraag van mevrouw Hoek meenemen, gedeputeerde?

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! Het is wel grappig, maar eigenlijk is het treurig dat de gedeputeerde het nu heeft over snellere routes. Daar gaat het nu juist om. Ja, er zijn snellere routes, maar dat gaat ten koste van de langzame routes. Juist aan de langzame routes is ontzettend veel behoefte buiten de grote steden. Dus alle kleinere dorpen en noem maar op, zoals ook Zuilen, zijn daarvan de dupe. Syntus, dat weten wij allemaal, is van oorsprong een snellijnorganisatie. Ja, dus die willen wel een beetje toegeven van 'dan pakken wij hier en daar nog wel ergens een bushalte, maar wij willen alleen maar snel, snel, snel'.

De VOORZITTER: Mevrouw Hoek, wat is uw vraag?

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! Ik sluit mij aan bij mevrouw Poppe. Zij heeft het niet precies zo gezegd, maar dat ga ik dan u zeggen: gaat het om het verdienmodel of gaat het om de voorziening? Wat is eigenlijk belangrijker?

De VOORZITTER: Ik stel voor dat de gedeputeerde eerst even op deze twee vragen antwoordt. Daarna krijgt mevrouw Pouw het woord.

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Voor mij zijn het twee heel heldere vragen. De vraag van mevrouw Poppe is: wie is u meer waard, de reiziger die nu wel met die bus kan en ook straks wel met de bus mee kan of de reiziger die straks in de kou blijft staan? Dat is natuurlijk een heel heldere vraag, maar voor mij niet te beantwoorden, want zij zijn mij allemaal even lief. Alleen, ik ben er nu voor aangenomen om te zorgen dat er zoveel mogelijk mensen met het OV kunnen. De manier die de provincie voor gekozen heeft, is: gestrekte lijnen, hoogfrequente OV. Daar kunnen wij met elkaar van alles vinden, maar het moment om daar met elkaar wat van te vinden, is de nieuwe concessie 2020-2023. Daarnaast hebben wij, zoals net al aan werd gerefereerd, een potje geld

beschikbaar om daarin wat 'finetuning' te doen. Dat geldt is echter pas beschikbaar voor de dienstregeling 2021. Dus zij zijn mij allemaal evenveel waard.

Dan de vraag van mevrouw Hoek. Volgens mij is ook dit een afweging die je bijna niet kunt maken. Dus zij zijn mij allemaal veel waard. Je hebt die hoogfrequentie lijn nodig en je hebt dat fijnmazige netwerk nodig.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik word er een beetje moedeloos van. Natuurlijk hebben wij met de provincie gekozen voor hoogfrequente lijnen. Dat is in meerderheid besloten. U weet natuurlijk ook dat de SP daar niet voor was. Wij zetten juist in op de kwaliteit en de fijnmazigheid. Die is hartstikke hard nodig. Die mensen hebben al die jaren gebruik gemaakt van die bus. Die bus zat dan misschien niet altijd even vol, maar die mensen zet u dus vanaf zondag gewoon aan een zijspoor.

De VOORZITTER: Heeft u een nadere vraag? U heeft straks echt nog gelegenheid om als laatste het woord te voeren.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik vind dat dat nog steeds niet kan. Ik had eigenlijk een ander antwoord van de gedeputeerde verwacht.

De VOORZITTER: Mevrouw Hoek, ook voldoende? U heeft uw vraag gesteld en die is beantwoord. Dan geef ik nu mevrouw Pouw het woord.

Mevrouw POUW (FvD): Mijnheer de Voorzitter! U noemt dat er meer reizigers vervoerd kunnen worden. Ik vraag mij af of u een beeld heeft van wat voor groepen reizigers dit zijn. Vanuit de wijk wordt met name aangegeven dat de ouderen en de mensen die slecht ter been zijn de dupe worden van het verdwijnen van deze halte. Ik vraag mij af of dat niet juist de mensen zijn die minder reizen en dus niet meegenomen worden in die aantallen.

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw Poppe noemde net nog een punt, waarop ik nog even wil reageren. Namelijk dat die bus niet vol zit en dat wij de lijn daarom schrappen. Er is geen sprake van dat wij een lijn schrappen. De lijn gaat op een andere manier rijden, waardoor de bus sneller kan gaan van A naar B en waardoor die voor nog meer reizigers aantrekkelijk is. Wij hebben het eerder gehad over wijken in Amersfoort bijvoorbeeld, waar de bus bijna leeg was en die om die reden te schrappen. Daarvan is in dit geval geen sprake; wij laten de bus efficiënter rijden. Dat is de opdracht die wij hebben meegegeven aan ons OV-bedrijf in deze concessieperiode.

Mevrouw Pouw, het is een terecht punt dat u noemt: wat voor soort reizigers zitten er dan in? Het systeem zoals wij dat nu proberen te optimaliseren, richt zich vooral op de forens die heel snel van A naar B moet en heeft inderdaad dus wat minder oog voor de fijnmazigheid in wijken. Dat is inderdaad een lastig punt en het is absoluut een punt dat wij mee moeten nemen bij de nieuwe concessie en het is ook een punt waarvan wij gezegd hebben dat wij dat in 2021, met dat potje geld en motie M23 die ooit mij eigen motie was en die ik later hier via de SP weer terugkreeg, in beeld willen brengen.

De VOORZITTER: Dan is de verwarring opgelost.

De heer OUDE WESSELINK (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil nog even verder gaan met de vraag over welk type reizigers wij het hebben. Als wij het namelijk hebben over de oude route, dan gaat het daar over voorzieningen als seniorenwoningen, een gezondheidscentrum, een apotheek, een buurtcentrum voor ouderen en ook veel studenten. Mijns inziens zijn dat vooral de OV-gebruikers die juist zwaar behoefte hebben aan een OV-voorziening. Ik ben benieuwd hoe de gedeputeerde daartegen aankijkt in vergelijking met de reistijdwinst daar tegenover.

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het enige wat wij nu over die reizigers kunnen zeggen, is dat minder dan vijf procent van de reizigers die nu in die bus zit, 65-plus is. Dat daarnaast het beeld is 'wij laten nu die wijk in de kou staan', is echt niet waar; die wijk blijft heel goed bediend en wordt zelfs nog veel beter bediend, alleen via een andere route, waardoor een deel

van de reizigers verder moet lopen. Ik ben vorige week in die wijk geweest en ik heb gezien dat het een afstand is die inderdaad verder is dan dat die nu was. Die afstand is echter nog steeds binnen de kaders, die wij op heel veel andere plekken ook hebben in de stad, namelijk maximaal 700 meter. Dat is wat wij hanteren als een loopafstand in stedelijk gebied voor OV-reizigers.

De heer OUDE WESSELINK (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Wat ik uit de media vernomen heb, is dat de loopafstand tot maximaal een kilometer is bij de nieuwe wijziging. Dat is een andere afstand dan u nu noemt dat het binnen de 700 meter zou blijven. Kunt u dat bevestigen?

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Die afstand is een beetje lastig. Wij hebben het nu steeds over bijvoorbeeld dat gezondheidscentrum. Dat is een voorziening waar veel ouderen naartoe moeten. Daar was de loopafstand 250 meter en die wordt straks 350 meter. Dat is dus iets verder, maar ook weer niet zo dat je zegt tjonge, tjonge. Wat betreft die kilometer: de Vecht loopt aan de zijkant langs de wijk Zuilen en als je helemaal bij het uiterste puntje aan de Vecht gaat staan – en daar is inderdaad een appartementencomplex waarin ongetwijfeld ook OV-reizigers wonen – dan weet ik niet hoe ver die afstand is. Wij gaan nu uit van een maximale afstand van 700 meter. Dat is de afstand waarvan wij nu steeds uitgaan.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat als je 700 meter moet lopen, je wel zo ongeveer bent waar je wezen moet. Mijn vraag is echter de volgende. Het college gaat een proef doen met gratis openbaar vervoer voor ouderen. Dan vraag ik mij af, als die bus daar niet meer rijdt of de bus rijdt op een frequentie dat de mensen het helemaal niet meer verleidelijk vinden om met het openbaar vervoer te gaan, wat voor zin heeft die proef dan nog?

Laat ik overigens als een soort stemverklaring de collega's danken voor het indienen van de motie. De collega's in de stad hebben hiervoor ook al hun best gedaan. Wij dienen de motie niet mee in, omdat er allerlei klimaatgekkigheid in staat. Dit was echter mijn vraag.

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Inderdaad gaan wij die proef komende zomer starten voor 65-plussers, die dan gratis onder bepaalde voorwaarden mee mogen met het openbaar vervoer, maar zoals ik net zei, is op dit moment 5% van de reizigers op die buslijn 65-plus. Dus ik ga niet mee in uw beeld, dat u zegt: je gaat eerst alle 65-plussers versteken van OV en dan ga je het daarna gratis aanbieden. Dat is niet het beeld. Ik denk dat heel veel 65-plussers nog steeds wel in staat zijn een afstand van 100 meter extra te overbruggen.

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Wat is dan het effect geweest van die bijeenkomst, waar u bij geweest bent? Een heleboel mensen, klaarblijkelijk vrij emotioneel, hebben gepleit voor die buslijn. Wij hebben in het verleden ook wel gepleit voor snelle intensieve lijnen, maar dat kan niet betekenen dat u op lijnen die minder druk bezocht worden door de ondergrens zakt. Als zich echt een heel grote groep mensen meldt, dan zou dat mij toch als volksvertegenwoordiger moeten aanspreken, ook u, en daar oog voor hebben.

De VOORZITTER: De heer Schaddelee antwoordt en daarna zal ik even een procesmededeling doen.

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Natuurlijk heb ik oor en oog voor wat daar gebeurt in die wijk. Ik ben daar vorige week geweest. Ik heb daar toegezegd dat ik zo snel mogelijk in gesprek wil over de nieuwe dienstregeling. Wij zitten nu vier dagen voor de dienstregeling zoals die van start gaat. Ik kom daar zo meteen in mijn beantwoording nog verder op terug. Het is echter praktisch niet meer mogelijk om vier dagen voordat de nieuwe dienstregeling start, daar nog wat aan te doen, zelfs als zouden wij nu collectief met zijn allen op de kop gaan staan.

De VOORZITTER: Ik ga zo de heer De Jager en anderen het woord geven. Ik vind het hartstikke mooi hoor, dat wij nu een goed debat met elkaar voeren, want dat schept helderheid, maar wel in de veronderstelling dat wij niet straks nog weer een uitvoerige ronde maken. Dat lijkt mij onverstandig.

De heer DE JAGER (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Dank u wel voor uw stimulerende woorden.

De gedeputeerde is inderdaad onlangs in Zuilen wezen kijken en heeft aangegeven goed te begrijpen wat er leeft onder de inwoners. Ook voor de VVD zijn de vele signalen die ons bereiken van een zeer serieuze aard. Toch heb ik net ook gehoord dat de gedeputeerde zegt: nieuwe inzichten zouden wij mee kunnen nemen bij een mogelijk volgende concessie-uitgifte. De VVD is zeer geïnteresseerd om te weten wat voor evaluatiemomenten en mogelijkheden wij nu op de kortere termijn hebben. Kan de gedeputeerde daarover iets zeggen?

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Die volgende concessie start in 2023. Wij hebben afgesproken dat wij komend jaar de huidige concessie gaan evalueren en starten met het uitzetten van de nieuwe concessie. Dus daarover komen wij komend jaar te spreken. Ik ben blij te horen dat ook de VVD daar nu op deze manier tegen aankijkt, want ik denk wel dat het helpt als wij met elkaar zoeken naar een manier waarop wij meer de haarvaten van wijken kunnen bedienen en daar een concessie op inrichten die daarin faciliteert.

Mevrouw KELLER (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Mijn vraag aan de gedeputeerde is: als u gaat nadenken en praten over de concessie van 2023, worden daarin dan ook belangenverenigingen meegenomen? Toevallig werk ik zelf bij een organisatie voor mensen met een visuele beperking. Die 700 meter triggert mij bijvoorbeeld enorm, want voor mensen die blind zijn en ineens 250 meter verder moeten lopen naar de bushalte, kan dat een onoverkomelijk probleem of een enorme opgave zijn om te leren bij die bushalte te komen. Mijn vraag is dan ook of daarin andere organisaties of belangenverenigingen worden meegenomen.

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Jazeker, dat is wat wij de afgelopen jaren al deden en de provincie gaat steeds verder in het houden van consultaties voor de zomer over wat er van de huidige dienstregeling meegenomen moet worden naar het nieuwe jaar en wat wij anders en beter moeten doen. Het Rocov ((Regionaal Overleg Consumentenbelangen Openbaar Vervoer) is daarbij heel intensief betrokken, maar ook allerlei andere belangenverenigingen die wij in veel gevallen actief benaderen om mee te denken. In andere gevallen staat natuurlijk altijd de mogelijkheid open om zienswijzen in te dienen. Ook daar wordt door mensen met allerlei achtergronden en door mensen met vragen en noden op gereageerd. Daar proberen wij dan ook weer op te reageren.

Mevrouw VEEN (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben bewust de keuzes gemaakt om op hoofdlijnen te werken, met het idee erachter dat wij veel meer mensen kunnen bedienen. Wat ik een beetje mis in het hele verhaal is echter hoeveel meer mensen wij nu gaan bedienen met deze routeaanpassing. Als ik zo luister naar dit debat, dan zijn er een heleboel mensen die echt tevreden waren met de oude route. Wat is nu precies, concreet, het voordeel dat wij uit deze routewijziging halen?

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Een van de belangrijkste voordelen is dat wij tijdswinst hebben; daardoor kan die buslijn sneller gaan en wordt die voor meer mensen interessant, want als je sneller met de bus van A naar B kunt, dan wordt het daarmee interessanter om mee te gaan. Een van de redenen is ook dat wij met langere bussen moeten gaan rijden, waar meer mensen in kunnen. Door de inwoners die ik vorige week sprak – het was een oudere dame die mij dat vertelde – werd gezegd: als ik nu als oudere, als 65-jarige, in die bus stap, dan blijft iedereen zitten en iedereen zit op zijn telefoon te kijken en ik moet ergens aan een lus hangen om mee te kunnen; dat is niet erg fijn. Dat is precies de reden dat de provincie zegt dat wij met meer en met langere bussen moeten rijden om de mensen mee te nemen. Dat betekent dus dat wij ook niet meer de oude route kunnen rijden, omdat wij met die langere bussen daar gewoon niet meer goed doorheen kunnen.

Mevrouw VEEN (D66): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij is mijn vraag niet beantwoord. Hoeveel mensen meer gaan er met de bus op de nieuwe route?

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat weten wij natuurlijk pas na volgende week. Ik kan u wel cijfers geven over wat deze nieuwe aanpak de afgelopen jaren aan reizigersgroei heeft opgeleverd. Het is een aanzienlijke groei, die hoger was dan wij vooraf hadden geraamd. Ik weet niet wat wij vanaf de komende periode kunnen verwachten, maar er zit een behoorlijke groei in.

De VOORZITTER: Mevrouw Poppe, u krijgt nog als laatste het woord. Ik ga ervan uit dat dit een nieuwe vraag is.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de Voorzitter! Als de bus gewoon door de wijk zou blijven rijden, dan doet hij er twee minuten langer over. Dus hoe aantrekkelijk is het dan?

Die 5% 65-plussers – bejaarden; ik hoor er zelf ook bij, dus ik mag dat zeggen –, de ouderen, zijn alleen de mensen die gebruik maken van een persoonsgebonden kaart, want die anderen kun je niet tellen.

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wij kunnen tegenwoordig heel veel tellen. Volgens mij reizen er heel veel mensen met een persoonsgebonden kaart; dan kun je inderdaad de leeftijd eruit halen. Daarnaast wordt er, maar dat zal ik moeten checken, steekproefsgewijs gevraagd aan de chauffeur om te tellen. Ik neem echter aan dat wij die data op orde hebben. Als dat niet zo is, zorg ik ervoor dat u de actuelere informatie daarover nog krijgt. Volgens mij weten wij echter redelijk precies wat de leeftijd is van de reizigers.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb nog een kleine vervolgvraag. Ik weet dat chauffeurs tellen, maar zij tellen koppen en geen leeftijden. Dat is duidelijk. Daar ben ik het dus niet mee eens. Wat is de motivatie geweest om al die bussen over de Burgemeester Van Tuyllkade te laten rijden?

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De reden heb ik net tegen u gezegd. Wij moeten grotere en langere bussen inzetten. De Burgemeester Van Tuyllkade is de meest rechttoe rechtaan doorstromingsweg in die wijk. Ieder alternatief betekent dat je behoorlijk moet slingeren door een wijk. Dan heb je weer regelmatig inwoners die zeggen: ik heb zo'n last van de bus die bij mij door de wijk of de weg, die daardoor eigenlijk niet goed voor ingericht is, heen slingert. Volgens mij proberen wij bussen over wegen te laten rijden, die daarvoor optimaal zijn ingericht, wat overigens de verantwoordelijkheid is van de gemeente.

Mevrouw 'dHONDT (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb een vraag over de tijdswinst, die de nieuwe lijn oplevert. Ik krijg ongeveer ieder uur van mevrouw Van de Berg via Twitter een plaatje van de Prins Bernhardlaan die helemaal vaststaat, waar die bussen ook niet sneller door gaan rijden. Ik vroeg mij af hoe u die tijdswinst in de toekomst inschat.

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat is een spannende vraag. Ik krijg diezelfde tweets en ik zie ook iedere keer die foto. Ik hoop, en dat zullen wij in de toekomst moeten zien, dat het te maken heeft met de werkzaamheden die nu in de wijk plaatsvinden. Ik denk dat er nu veel autoverkeer door die Burgemeester Van Tuyllkade moet, omdat men de reguliere ontsluitingswegen niet kan gebruiken. Dus ik hoop dat het een tijdelijk probleem is. Ik heb vorige week aan de inwoners toegezegd dat ik in maart of april van het nieuwe jaar bij hen wil langskomen. Dan rijdt de nieuwe dienstregeling een maand of drie. Dan wil ik kijken of het voldoet aan onze verwachtingen en vooral ook hoe het bevalt bij de inwoners. Als wij dan met elkaar constateren dat wij hadden gedacht dat het een minuut sneller ging per lijn, maar dat men nu tien minuten vaststaat in de file met allemaal bussen, dan doen wij iets niet goed en dan moeten wij dat aanpassen.

De VOORZITTER: Mijnheer Oude Wesselink, ik moet even kijken. Ik vond het mooi, maar het debat moet op een gegeven moment afgerond worden. De portefeuillehouder heeft nog een heel stuk beantwoording. Ik geef de heer Oude Wesselink, mevrouw Pouw en mevrouw Rikkoert nog het woord. Daarna gaan wij luisteren naar wat de gedeputeerde tot slot te zeggen heeft in zijn beantwoording.

De heer OUDE WESSELINK (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Eigenlijk had ik twee vragen. Ik zal het echter toch maar inkorten tot één vraag. Eén argument dat u noemt is dat in de nieuwe situatie de bus niet meer de huidige route kan rijden, omdat de samenstelling is veranderd. Wat ik echter be-

grepen heb, is dat de vormgeving van de nieuwe laan juist nog rekening hield met de oude route. Dus zou het niet uitmaken dat die oude bus er nog doorheen komt, want het kan gewoon nog.

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil er zo meteen nog op terugkomen. Dat komt zeker nog aan snee.

Mevrouw POUW (FvD): Mijnheer de Voorzitter! Er wordt gezegd dat er gekeken wordt of de verwachtingen van de provincie gehaald worden of niet. Maar net op de vraag wat de verwachting is hoeveel meer mensen er vervoerd kunnen worden, werd eigenlijk geen concreet antwoord gegeven. Ik denk dus dat het heel belangrijk is om dan ook vast te stellen wat die verwachtingen precies zijn, zodat wij duidelijk kunnen zeggen dat er wel of niet aan voldaan wordt. Kunt u daar iets over zeggen?

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Die cijfers heb ik hier niet paraat. Wij hebben echter een set verwachtingen en groeiscenario's van de nieuwe dienstregeling. Het is misschien goed als ik in maart of april naar de inwoners toe ga, dat ik met u een evaluatie deel of wij op schema liggen of lopen wij heel erg achter bijvoorbeeld. Dat zouden wij kunnen doen.

Mevrouw RIKKOERT (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij hebben wij hier te maken met een situatie uit de vorige periode, in de zin van: wij kunnen er eigenlijk niet zo veel meer aan doen. Het is nogal vervelend als er mensen op de tribune zitten die denken: ik wil gewoon morgen met die bus gaan. De ChristenUnie denkt dat als bepaalde groepen onevenredig benadeeld worden, het dan wel belangrijk is te kijken naar een gezamenlijke oplossing. Mijn vraag aan de gedeputeerde is: wat kunnen wij doen om toch gezamenlijk tot een oplossing te komen en eventueel dus in aanloop naar die dienstregeling van 2021?

De VOORZITTER: De gedeputeerde beantwoordt die vraag en gaat daarna door met zijn betoog.

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het is natuurlijk een heel terechte vraag. Ik zit ook wel een beetje met kromme tenen in zo'n buurthuis, want ik denk: "Dit is niet fijn." Dat is een understatement. Ik snap heel goed dat het voor inwoners die erg opzien tegen dat veel verder lopen, geen fijn verhaal is. Dat is precies de reden dat ik heb gezegd dat wij in maart of april weer met elkaar om tafel gaan om te kijken wat wij kunnen doen voor de nieuwe dienstregeling. Wat betreft een nieuwe dienstregeling, en dat is ook het lastige van het debat dat wij nu hebben, wordt door sommigen de suggestie gewekt dat ik hier als gedeputeerde vier dagen voordat de nieuwe dienstregeling in werking treedt, die nieuwe dienstregeling nog helemaal op zijn kop kan zetten. Dat kan natuurlijk niet. Iedereen die een beetje verstand heeft van OV weet dat. Wat ik wel kan doen is dingen aanpassen in de aanloop naar de dienstregeling 2021. Volgens mij moeten wij dat doen. Dat is ook de reden dat ik heb toegezegd om in maart of april met de inwoners om tafel te gaan om te kijken wat wij kunnen doen in de aanloop naar het nieuwe jaar, want hier is absoluut wel een verbetering te behalen. Dat ben ik helemaal met u eens.

Ik ga door met de beantwoording.

Er is net iets gezegd over die alternatieve route door de wijk. Wij gaan daar met gelede bussen rijden, die extra lange bussen, om tevreden reizigers mee te kunnen krijgen en ook in een hogere frequentie. Dat zijn twee dingen die gewoon niet passen in de Irenelaan en de Pionstraat, zoals die straks worden heringericht. Die straten worden versmald. Daar waren in eerste instantie nog bushalte ingetekend door de gemeente, terwijl de gemeente volgens mij op dat moment al wist dat de provincie andere plannen had voor het komende jaar. In die nieuwe straat is het echter niet wenselijk dat daar lange gelede bussen in hoge frequentie doorheen rijden. Dat heeft geleid tot het voorstel in het vervoerplan om die route anders te leggen.

Wat betreft de loopafstanden: ik heb dat nogmaals gecheckt. De slechtste afstand bij de Vecht, het verste appartementencomplex na de bushalte, wordt maximaal 700 meter. Dat is een eind, een stuk langer dan wat nu de afstand is, want die is nu 250 meter als je vanaf dat verzorgingshuis rekent, maar ook 300 of 400 meter nu vanaf de Vecht naar die bushalte. Voor sommige inwoners kan het een verdubbeling zijn. Dat is niet fijn, absoluut niet, maar dat zijn wel de afstanden die wij op heel veel ande-

re plekken in de stad Utrecht ook hebben. Dan vraag ik u als Staten toch maar: geef mij dan maar een afwegingskader op basis waarvan ik moet zeggen dat in de ene wijk 250 meter lopen de norm is, en dat in de andere wijk 700 meter prima is. Ik vind dat wij daar toch naar moeten kijken.

Zoals tijdens de informatiesessies rondom het vervoerplan is benadrukt, heeft iedere wijziging voor- en nadelen. Dat is iets wat wij in deze casus zien. Wij zitten nu vier dagen voor de start van het nieuwe vervoerplan en wij kunnen dat niet meer wijzigen; de roosters zijn gemaakt, de dienstregelingen zijn gedrukt, zondag start de nieuwe dienstregeling. Wij weten dat een dienstregeling een heel complexe puzzel is, waarin alles met elkaar samenhangt. Chauffeurs rijden in wisselende diensten. De bussen zelf worden wisselend ingezet. Wij krijgen heel veel elektrische bussen erbij; dat maakt het ook weer ingewikkelder, want die moeten op bepaalde tijden opgeladen worden. Hoe klein een verschuiving ook is, ook al van een paar minuten, dat heeft een enorme impact op netwerkniveau. Dat is iets wat wij gewoon niet meer kunnen realiseren. Ik ontraad daarom deze motie, wat onverlet laat dat wij natuurlijk komend najaar gaan kijken hoe wij het beter kunnen regelen in 2021.

De VOORZITTER: Wij hebben flink gebruik gemaakt van de mogelijkheid om te interrumperen. Ik kijk toch nog of er nog vragen zijn blijven liggen die relevant zijn. U hebt straks allemaal ook nog gelegenheid een stemverklaring af te leggen.

De heer OUDE WESSELINK (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Nog één concrete vraag. Er zijn nu werkzaamheden en daardoor zal sowieso pas in februari 2020 de situatie uitgevoerd kunnen worden, zoals dat in de oude situatie ook het geval was. Ik vroeg mij af of de gedeputeerde nog mogelijkheden ziet eventueel pas later in het jaar de oude situatie terug te draaien in plaats van dat het nu over een paar dagen al gebeurt.

Mevrouw 'dHONDT (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ook nog één concrete vraag. Volgens mij vraagt de motie niet om over vier dagen de hele dienstregeling op de schop te nemen, maar om met inwoners in gesprek te gaan om op zoek te gaan naar een oplossing. Volgens mij heeft u min of meer al toegezegd om dat in maart of april te gaan doen. Mijn vraag is concreet: is deze motie onuitvoerbaar of zou u, als u hem op deze manier opvat, daarmee wel uit de voeten kunnen?

De heer DERCKSEN (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Stel nu dat een meerderheid hier in Provinciale Staten de gedeputeerde oproept om, bijvoorbeeld na het gesprek met de inwoners, daar zo snel mogelijk wat aan te doen, hoe snel zou dat dan in overleg met de concessiehouder kunnen gebeuren?

De VOORZITTER: Mevrouw Poppe, dan krijgt u als laatste het woord. Mevrouw Rikkoert nog?

Mevrouw RIKKOERT (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Soms krijg je pas iets later een helder moment.

De VOORZITTER: Als mevrouw Poppe dat niet erg vindt, dan krijgt u nu de gelegenheid.

Mevrouw RIKKOERT (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! De vraag aan de gedeputeerde is of hij de toezegging kan doen om het proces in de aanloop naar die nieuwe dienstregeling 2021 heel helder te maken. Misschien moet ik daar nog aan toevoegen of hij kan toezeggen dat dit helder is voor de Staten, maar ook helder voor inwoners, zodat zij vroeg genoeg hun geluid kunnen laten horen.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de Voorzitter! De PvdA heeft het inderdaad goed begrepen; wij hebben nooit de intentie gehad dat aankomende zondag de plannen veranderd zouden moeten zijn. Dat kan namelijk ook niet.

Waar wij nog wel mee zitten, is de Burgemeester Van Tuylkade. Daar gaan nu die bussen overheen in plaats van verdeeld door de wijk. Heeft de gedeputeerde echter gezien dat daar geen vrijliggend fietspad is en heeft hij al een spaarpotje voor tunneltjes of viaductjes? Over het geld dat in het potje zit voor dit soort gevallen zegt u: dat komt pas vrij in 2021. De intentie van onze motie was dat het met-

een gebruikt zou moeten kunnen worden, dus dat zou onzes inziens gewoon naar voren gehaald kunnen worden.

Wat betreft de dienstregeling: er worden ook dienstregelingen gemaakt voor de zomer, voor vakantieperiodes. Dus ik denk dat als u dit meerwerk bij de vervoerder neerlegt, er best een aangepaste dienstregeling gemaakt kan worden.

U heeft gezegd dat de mensen in die wijk beter worden bediend door de bus. Er zijn echter een heleboel mensen die er anders over denken, anders waren zij niet in zo groten getale in actie gekomen. Dus ik denk dat dit een uitspraak is waarover u nog even moet nadenken.

Dan wil ik u meegeven dat in het verleden is gebleken, dat wat weg is aan OV, weg is en niet meer teruggekomen is. Als je iets weghaalt, heb je dus blijkbaar de garantie tot de chipautomaat.

De heer SCHADDELEE (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Om maar met de makkelijke vraag te beginnen: die tunnel, die fiets en zo op de Van Tuylkade. Inderdaad, daar ligt geen vrijliggend fietspad, maar dat is een probleem dat wij dan bij de gemeente moeten agenderen, tenzij wij een snel-fietsroute over die weg laten gaan. Dan zouden wij misschien wel die tunnel kunnen aanleggen.

Wat een goed punt is, en dat is gezegd door mevrouw Rikkoert en de heer Dercksen, is dat wij kijken wat wij kunnen doen om dat proces nog duidelijker te krijgen en dat proces misschien zelfs iets te versnellen. Om even uit te leggen hoe het normaal met zo'n nieuwe dienstregeling werkt: de provincie geeft in april/mei de kaders mee, financiële kaders, en ook kaders aan de vervoerder op basis waarvan hij nieuwe plannen kan maken. Die nieuwe plannen worden mede gemaakt op basis van de evaluatie, van zijn eigen cijfers, klanttevredenheidsonderzoeken en allerlei andere onderzoeken. Vervolgens komt de vervoerder met een voorstel en dat gaat ergens in juni/juli de consultatie in. Daar is de provincie best uniek, want wij vragen in die consultatieronde heel actief aan allerlei partijen om hun reactie: de gemeente, wijkraden, belangenorganisaties zoals Rocov en Rover (Vereniging Reizigers Openbaar Vervoer) en noem maar op. Die komen daarna allemaal ook nog een keer weer langs, vaak bij u in de commissie.

Ik merk dat verschillenden van u op Twitter zitten, want daar werd de suggestie gedaan dat wij vanuit de provincie niet hebben gereageerd op wat er door die wijkraden naar voren is gebracht. Dat was een punt waarvan ik dacht: hé, dat is niet de bedoeling, wij kunnen dit jaar dan wel heel veel reacties hebben gehad op ons vervoerplan, maar dat betekent nog steeds dat wij op heel veel reacties netjes moeten reageren en terug moeten leggen wat wij hebben gedaan met die reacties, of wij die wel of niet hebben verwerkt en hoe wij dat hebben gewogen. Dat is ook in dit geval gedaan. Die wijkraad heeft van ons een reactie gekregen, schriftelijk vanuit de provincie en vanuit de gemeente, want de inbreng van de wijkraad wordt namelijk ook door de gemeente meegenomen. Wij hebben een bestuurlijke reactie gegeven aan de gemeente Utrecht, die dat ook weer teruggelegd heeft bij de wijkraad. Ook vanuit de provincie is er tot twee keer toe telefonisch contact opgenomen met de wijkraad en het gezondheidscentrum of het ontvangen is en of er nog vragen zijn. Dus naar mijn idee zijn wij daarmee heel zorgvuldig omgegaan. Dat is ook hoe wij dat het komende jaar willen inrichten, op een manier waarbij wij iedereen zo veel mogelijk meenemen. Dat is iets wat wij ieder jaar proberen te verbeteren en waar wij ieder jaar meer proactief in willen worden. Dat is precies de reden dat ik heb gezegd dat ik in maart/april met specifiek deze inwoners in gesprek wil gaan over wat daar gebeurt, hoe dat voor hen uitpakt, hoe zij dat ervaren in de praktijk, hoe de provincie daar tegenaan kijkt, maar vooral ook hoe zij daar vanuit de wijk tegen aankijken. Dat is het moment waarop wij dingen moeten evalueren of dit verbeteringsuggesties oplevert en die geven wij dan mee aan de vervoerder. Dan hopen wij dat wij rond de zomer een nieuw voorstel krijgen voor een vervoerplan 2021, waarin dat meegenomen is. Het zou echter ook kunnen zijn dat wij in maart/april zeggen dat de problemen in deze wijk nu zo ernstig zijn dat wij niet kunnen wachten tot wij in december het nieuwe vervoerplan starten en dat wij het naar voren halen. Dan gaan wij snel met de vervoerder in gesprek om een aanpassing in het vervoerplan voor elkaar te krijgen. Daar zijn vervoerders echter niet erg happig op, want het heeft, zoals ik net heb uitgelegd, een enorme impact op hun dienstregeling. Daarvoor moeten zij allerlei dingen aanpassen. Dat is hier heel simpel gezegd, maar het is voor een vervoerder heel ingewikkeld en wij kunnen een vervoerder daar niet toe dwingen. De provincie moet namelijk een heel goede reden hebben om dat te doen.

Daarnaast, en dat is een punt waar wij het nog niet over hebben gehad, is dat de wijk bediend blijft; er gaan meer en langere bussen rijden. Dat punt heb ik een paar keer gemaakt. Er zijn echter nog steeds allerlei vormen van aanvullend vervoer beschikbaar, zoals regiotaxi's. Dat is een service die de provin-

cie met de gemeente aanbiedt. Mensen die dermate slecht ter been zijn dat zij niet meer bij de bushalte kunnen komen, kunnen daar natuurlijk altijd aanspraak op maken. Dus ik wil wel het beeld nuanceren dat wij die hele wijk straks willens en wetens verstoken laten zijn van openbaar vervoer.

Ik denk dat ik daarmee alle vragen heb beantwoord. Mevrouw d'Hondt deed nog een poging om te zeggen dat wij de motie zouden kunnen opvatten als: ga in gesprek, en dat heb je eigenlijk al toegezegd als gedeputeerde. Ja, ik heb dat al toegezegd, maar ik denk dat wij toch in windhandel doen en valse verwachtingen wekken als wij nu deze motie wel aannemen, want daar zit heel duidelijk de suggestie in dat wij op korte termijn – misschien niet komende week, maar wel de komende twee/drie maanden – die dienstregeling aanpassen. Dat gaan wij gewoon niet doen. Ik vind dat ook niet een eerlijk verhaal.

De VOORZITTER: Dan zijn wij aan het einde gekomen van de beraadslagingen over deze motie vreemd aan de orde van de dag.

Stemverklaringen.

De VOORZITTER: Dan gaan wij over tot de stemverklaringen. Is er behoefte aan schorsing? Dat begreep ik al van D66. Hoeveel minuten heeft u nodig, mijnheer De Droog? Ik schors tot kwart over drie.

Schorsing van 15.05 uur tot 15.27 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

De geluidsinstallatie heeft blijkbaar tijdens de schorsing besloten dat het kerstreces is begonnen. Die krijgen wij niet meer aan de praat. Wij zullen vanzelfsprekend kijken of het lukt vanaf januari weer een werkende installatie te hebben. Wij doen het nu even zo. Er zijn twee microfoons in de zaal. Ik houd er in elk geval één. De andere laat ik straks rondgaan voor de stemverklaringen. Ik kijk daarvoor te doen gebruikelijk naar de grootte van de fracties.

Mevrouw BOELHOUWER (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! GroenLinks heeft een stemverklaring bij de motie M116. GroenLinks heeft de gedeputeerde gehoord. Wij horen dat deze motie slecht of niet goed uitvoerbaar is. GroenLinks hecht er wel aan dat de gedeputeerde doet wat hij zegt en op korte termijn met de omwonenden in gesprek gaat en ook dat hij de boel goed en vlot zal monitoren en gaat kijken of er toch oplossingen mogelijk zijn. Wij zullen de motie niet steunen.

De heer DE JAGER (VVD): Mijnheer de Voorzitter! In lijn met de stemverklaring van GroenLinks is zal ook de VVD met pijn in het hart tegen de motie M116 stemmen. Ook wij verwachten echter van de gedeputeerde dat hij verder in gesprek gaat met inwoners, zo spoedig mogelijk gaat evalueren en met eventuele verbeteringen komt voor de eerstvolgende dienstregeling.

Mevrouw POUW (FvD): Mijnheer de Voorzitter! Het FvD wil zich graag aansluiten bij de stemverklaring van mevrouw Poppe.

De heer BOSWIJK (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben een stemverklaring bij motie M115. Wij zijn blij met de aanpassingen die nu al worden gedaan voor de verkeersveiligheid en wij zijn ook blij dat er eindelijk wat gebeurt. Tegelijkertijd is dit een onderwerp waar wij al jaren mee bezig zijn. Wij zien deze motie dan ook als een opduwmotie om nog eens een keer het belang te benadrukken en hopelijk het proces te versnellen. Wat ons betreft is het geen dogma dat er een fietstunnel komt. Uit het onderzoek kan bijvoorbeeld ook komen dat het geen fietstunnel gaat worden. Alleen vinden wij het wel van belang dit onderwerp nog eens te benadrukken. Bij motie M116 sluiten wij ons aan bij de stemverklaringen van GroenLinks en de VVD.

De heer DE DROOG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Voordat ik een stemverklaring geef, een verzoeking vooraf. Ik heb hier eerder staan klagen over de techniek. Ik vind het wederom een bescha-

mende vertoning dat wij hier zo zitten. Graag zo snel mogelijk actie om hier gewoon een goed huis voor de democratie te hebben.

Voor beide moties hebben wij een stemverklaring.

Bij motie M116 vonden wij het antwoord van Gedeputeerde Staten niet erg sterk, maar wij snappen ook wel dat je nu gewoon aan de slag moet. Wij willen wel dat het college zo snel mogelijk aan de slag gaat met de toezegging om hier ook echt werk van te maken. De motie zullen wij niet steunen, maar wij zitten er wel achteraan om Gedeputeerde Staten hierover zo snel mogelijk met een oplossing te laten komen.

Bij motie M115 geef ik het woord aan mijn collega Kamp.

De heer KAMP (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ten aanzien van de Donderbergrotonde willen wij de motie steunen. Dat zit hem vooral in het feit dat er een knip zit tussen het onderzoek naar de kosten en later een besluit over de verkeersafwikkeling. Ik wil daarbij overigens ook de optie open laten die de inwoners zelf hebben genoemd. Dat betreft een 3D-geprinte tunnel. Wij zullen de motie steunen.

Mevrouw d'HONDT (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben een stemverklaring bij motie M116 in lijn met wat veel partijen hiervoor al hebben gezegd. De motie is niet uitvoerbaar. Helaas kunnen wij hem daarom niet steunen. Wij hebben in de beantwoording van de gedeputeerde gehoord dat hij in gesprek gaat met de inwoners om tot een oplossing te komen. Wij zullen hem daaraan houden.

Mevrouw RIKKOERT (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Allereerst motie M115. Wij zijn voor een tunnel en wij vinden verkeersveiligheid heel belangrijk, maar deze motie brengt de tunnel niet dichterbij. Daarom stemmen wij tegen.

Motie M116: wij vinden het belangrijk dat doelgroepen, zoals ouderen, ook met de bus kunnen. Deze dienstregeling lag er al toen de coalitie startte. Wij sporen de nieuwe gedeputeerde aan om in de nieuwe dienstregeling 2021 de ouderen en de gebruikers van het gezondheidscentrum niet te vergeten. De motie is op zichzelf sympathiek, maar onuitvoerbaar. Dus daarom stemmen wij tegen.

Mevrouw KELLER (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben een stemverklaring bij motie M116. De PvdD steunt deze motie wel. Wij zien het zeker als een steun in de rug voor de gedeputeerde om hier zo gauw mogelijk mee aan de slag te gaan en, inderdaad, zijn toezegging om in gesprek te gaan en ermee aan de slag te gaan, kan hij gestand doen door het uitvoeren van deze motie.

Mevrouw POPPE (SP): Mijnheer de Voorzitter! Een stemverklaring bij motie M116. Wij snappen heel goed dat de gedeputeerde dit niet volgende week geregeld kan hebben. Dat heb ik ook gezegd in de tweede termijn. Wij hebben de toezegging van de gedeputeerde gehoord, dat hij in gesprek wil met de inwoners. Het is ook de duiding van de motie dat er zo snel mogelijk stappen worden gezet. Wij kunnen ermee leven als de veranderingen eventueel zouden kunnen ingaan bij de zomerdienstregeling. Voor die tijd verwachten wij dan wel de plannen en wij willen de monitoring goed in de gaten houden.

De heer VAN DEN DIKKENBERG (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Een stemverklaring bij motie M116. Ik lees de motie zo dat de gedeputeerde hem eigenlijk kan overnemen, als een oproep tot gesprek en daar maatregelen voor te verzinnen. In die zin zie ik de motie als wel uitvoerbaar. Wij zullen de motie steunen.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! 50Plus zal motie M116 steunen, omdat wij vinden dat het eigenlijk te gek voor woorden is wat de gevolgen zijn van de nieuwe dienstregeling. Zoals u weet is 50Plus hier ook altijd al mee bezig en het is altijd moeilijk de anderen te overtuigen, maar wij steunen deze motie.

Motie M115 zullen wij ook steunen, niet alleen omdat wij de motie zelf indienen, maar omdat wij er volledig achter staan. Het is nodig en wij moeten niet wachten tot het eerste dodelijke ongeluk daar gebeurt. Zoiets als: als het kalf verdronken is, dempt men de put.

De VOORZITTER: Daarmee zijn de stemverklaringen achter de rug.

Stemming.

De VOORZITTER Wij kunnen overgaan tot de stemmingen over de voorstellen waarover stemming nog vereist is.

Provinciale Staten verwerpen het amendement A43. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van het FvD, de PVV en 50Plus.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het statenvoorstel Slotwijziging 2019, PS 2019BEM16, met de aantekening dat de fracties van het FvD en de PVV geacht worden tegengestemd te hebben.

Provinciale Staten aanvaarden motie M115. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA en ChristenUnie.

Provinciale Staten verwerpen motie M116. Voor de motie hebben gestemd de fracties van het FvD, de PVV, PvdD, SP, SGP, 50Plus.

Sluiting.

De VOORZITTER: Wij zijn aan het einde gekomen van onze agenda. Voordat ik de vergadering ga afsluiten, geef ik graag het woord aan onze plaatsvervangend statenvoorzitter, mevrouw Keller.

Mevrouw KELLER (plv. voorzitter): Mijnheer de Voorzitter! Vanochtend in het fractievoorzittersconvent heb ik kort besproken dat ik aan het eind van de vergadering even het woord wilde nemen. In februari 2015 heeft mijn collega-Statelid Willem van der Steeg een motie van dank aangeboden aan de commissaris van de Koning om de griffie en andere faciliterende diensten te bedanken voor hun inzet voor de Staten. Nu is het december 2019 en als plaatsvervangend voorzitter van de Staten wil ik in de geest van die motie in deze laatste vergadering van dit kalenderjaar de medewerkers van de griffie en de faciliterende diensten te bedanken voor het harde werken de afgelopen periode. (Applaus.)

Sinds de verkiezingen in maart 2019 bestaat bijna de helft van Provinciale Staten uit nieuwe leden en zijn er twee nieuwe fracties bij gekomen. Dit vergde nog meer inzet van de medewerkers en volgens mij hebben zij dit vol enthousiasme gedaan. Ik denk dat elk Statelid daar wel een persoonlijke ervaring mee heeft. Onze fractie heeft veganistische bonbons als kerst attentie. Daarom nogmaals, bij dezen, alle medewerkers heel hartelijk bedankt voor de samenwerking met en de ondersteuning van de Statenfracties. Namens de Staten kan ik zeggen dat wij uitkijken naar eenzelfde fijne samenwerking voor de rest van de periode, maar wij gaan eerst met kerstreces en Kerst vieren. Een goede jaarwisseling en daarna gaan wij weer aan de slag. Dank jullie wel. (Applaus)

De VOORZITTER: Dames en heren, op uw tafel ligt inderdaad een kleine attentie voor de komende kerstperiode. Ik wil u allemaal een heel goede kerstperiode toewensen met de rust die u toekomt met diegenen die u lief zijn. Goede jaarwisseling. Wij zien elkaar in het begin van het nieuwe jaar, maar wij gaan elkaar eerst nog even ontmoeten, en daar zal ik ook nog wat zeggen, bij de high tea. Dat “high” slaat op de zestiende verdieping en er zal ook thee zijn. Tot zo.
De vergadering is gesloten.

(Einde van de vergadering om 15.42 uur.)

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten van Utrecht van 29 januari 2020.

De voorzitter,

De griffier,